

Nacionalna štampa mesečno 35 Din, za
izposoditev 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Konjicova ulica 5. Telefon 107.
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon 107.109.
Rokopisi se ne vračajo. - Oznaki po tarifi.

JUTRO

Upravitelj: Ljubljana, Prešernova št. 64.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Izdatnik: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 100.
Račun pri pošti št. 66. Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.180; Wies
Nr. 105.241.

Ljubljana, 31. julija.

Macdonalda čakajo zapleteni problemi morda v večji meri v vnanji nego notranji politiki. Kolike komplikacije so združene z obnovo normalnih stikov s sovjetsko Rusijo, je dovolj znano. Ali se bolj komplicirana je stvar v Egiptu in v Indiji.

V Egiptu je notranja situacija taka, da je njeno nadaljnje trajanje težko združljivo z dejstvom laburistične vlade samim. Zato se nikakor ni čuditi, če se je te dni pričela sprememba, katere prvi akt je bil odstop najvišjega angleškega predstavitelja, lorda Lloyda. Poročila so kljub razmeroma kratkim komentarjem naglasila, da je vložil demisijo tako rekoč prisiljeno. Brezdvomno se s tem napoveduje sprememba celotnega režima v Egiptu, to tem bolj, ker je njegov nadaljnji obstoj nezdružljiv s principi delavske vlade.

V Egiptu je od julija lanskega leta na vladi Mahmud paša. To je politik, ki izhaja iz ene najbogatejših rodbin Egipta, Šolan v Angliji na oxfordski univerzi, znan po svojih izrazitih afilijah. Kljub temu pa se je spočetka pridružil Zaglulu in predstavljal važnega člana njegove radikalne stranke waŕd. Vendar se je vedno kazalo, da se z radikalnimi nazori in ekstremistično taktiko nacionalističnega vodje ne strinja popolnoma. Zato se ni čuditi, da je v kritičnem letu 1922. odpadel od Zaglula in z nekaterimi drugimi ustanovil liberalno ustavno stranko. Ta je pomenila dejansko nadaljevanje ljudske stranke, ki jo je osnoval še njegov oče.

Liberalna stranka ni mogla v Egiptu doseči večjega odziva, kljub temu, da ji je pomagal tudi vladni aparat; temeljev nacionalistične Zaglulove stranke ni mogla izpodkoptati in da bi si pridobila večino v egiptovskem parlamentu, na to seveda niti misliti ni bilo. Kljub temu pa je Mahmud paša igral dovolj vidno vlogo. V koaliciji z drugimi strankami, v prvi vrsti waŕd, je storil vladno večino in postal minister, toda s svojimi zmernimi nazori — glede odnošajev do Anglije — in konservativnimi glede notranje politike je prihajal neprestano v konflikt z zaglulovci. Ko so ti vztrajali v svojem nepopustljivem stališču napram angleški poziciji in taktiki v Egiptu, je zorel čas za Mahmuda pašo. S svojimi političnimi težnjami je napravil vtis na egiptovski dvor in res mu je kralj Fuad poveril ministrsko predsedstvo z mandatom za sestavo vlade. Sedaj je Mahmud paša izvedel svoj načrt; kralj je izvedel državni udar dne 19. julija; parlament je razpuštil za dobo treh let in razveljavil vrsto ustavnih členov. S tem je v Egiptu pričel režim diktature, ki ga izvršuje Mahmud paša in ki je naperjen v prvi vrsti in skoro izključno proti radikalni antiangleški stranki pokojnega Zaglula.

Seveda bi se mogli navedeni dogodki komentirati ne toliko kot delo Mahmuda in Fuada, marveč kot delo — angleškega predstavnika lorda Lloyda. Zakaj dovolj je znano, kako krepko se uveljavlja v egiptovski notranji politiki volja in naziranje vsakokratnega zastopnika velikobritanske vlade. Ali z drugimi besedami: režim v Londonu je merodajen tudi za režim v Kairu.

Zato je povsem razumljivo, da se je predstavil konservativnega režima, slonečega na diktaturni osnovi, sredi junija potrdil v Londonu, da se tankaj pouči, kako stališče misli Macdonald zavzeti k egiptovski notranji politiki. Tudi zanj odločitve ni enostavna; po principih svoje stranke bi moral ugoditi jasno izraženim zahtevam egiptovskega prebivalstva. Toda pred petimi leti je isti Macdonald sam zavrnil program, ki ga mu je predložil Zaglul paša, legelni, po vseh pravih zakoniti in polnomočni predstavnik volje ogromne večine egiptovskega prebivalstva. Takrat se je pokazalo, da je angleškemu delavskemu voditelju v poziciji ministrskega predsednika državni interes Velike Britanije, pa makar da predstavlja imperijalizem svetovne vesilesle, več nego dosledno izvedeni princip demokratizma in nacionalne suverenosti. In doktrinarci so mu to zelo zamerili.

Sedaj se istemu Macdonaldu v drugi priliki ali boljše: nujnost, da voli med logiko principov in interesi po staro pojmovane države. Ni majhna stvar, odločiti se, saj mu more nasprotna večina v parlamentu vsak trenutek izpodnesti pozicijo. Demisija lorda Lloyda kaže, da hoče Macdonald uveljaviti svoje in strankine nazore. Toda do katere mere bo šel po tej poti, to je še ogromno vprašanje, ki ga bo morala razjasniti bližnja bodočnost.

Posledice izprtja v angleški tekstilni industriji

London, 31. julija. o. Zaradi izprtja 500 tisoč tekstilnih delavcev v Lancashireu, so sorodne industrije, ki predelavajo izdelke lancashireških tovarov, naročile velikomnožne tekstilne blaga v Franciji in Nemčiji.

Oster nastop Evrope proti komunistični ofenzivi

Vse evropske države so odločene v kali zadušiti sleherni poskus demonstracij komunističnih prevratnih elementov

Berlin, 31. julija. r. V tukajšnjih komunističnih krogih se razširjajo vesti, da bodo komunisti jutri, na dan 1. avgusta, ko se vrši po nalogu iz Moskve tako zvani »Rdeči dan«, po vsem svetu priredili demonstracije, ne oziroma se na razne prepovedi s strani policije. Vest, ki prihaja iz raznih delov Evrope, pričajo, da imajo komunisti namen, uprizoriti nemire in izgrede, kar se da sklepati tudi iz njihovih priprav in žilave agitacije, ki jo vrše javno in tajno. Vendar se ni bati resnejših izgrede, ker se ne samo v Berlinu in ostalih centrih Nemčije, marveč tudi drugod, kakor na Dunaju, v Pragi, Budimpešti, Parizu itd. oblasti budno na straži ter so ukrenile tako obsežne varnostne mere, da bo vsak poskus komunističnih nemirov že v kali zadušiti. Berlinški komunisti nastopajo dokaj odkrito in prav nič ne taje, da so dobili za organizacijo jutrišnjih demonstracij iz Moskve izdatna denarna sredstva, ki so romala iz Berlina v vse evropske centre.

Berlin, 31. julija. o. Nemški notranji minister Severing je izdal proglas, v katerem prepoveduje vsak obhod na jutrišnji dan po celi Nemčiji. V slučaju, če bi poskušali komunisti kršiti to prepoved, bo policija brez nadaljnjega uporabila orožje. Nemško vojno obrambno ministrstvo je izdalo tudi vsem garnizijam ukaz, naj bodo vse čete v najstrožji pripravljenosti.

Komunistični obhodi se bodo vršili samo v Berlinu, kjer so odrejene obsežne varnostne priprave. Vsa javna poslopja bodo močno zasedena po oboroženi policiji, ki bo poleg tega križarila po mestu na oklopnih in tovornih avtomobilih oboroženih s strojnimi puškami. V podporo policiji sta odšla v Berlin tudi dva pehotna polka iz Potsdama in več kolesarskih bataljonov iz provinc. Položaj v Berlinu bo tem bolj napet, ker bodo sočasno s komunističnimi obhodi priredili tudi socialistične velike protikomunistične demonstracije s parolo: »Nemško delavstvo manifestira za svetovni mir!«

Grožnje poreskih komunistov

Köln, 31. julija d. Komunisti so preplavili z letaki v katerih ščujejo delavstvo na oborožen upor proti policiji in vojaštvu, celo porursko industrijsko okrožje. Glede na te letake je prepovedala policija za jutri vsako zbiranje v delavskih središčih in zagrozila, da bo uporabila orožje, če se delavstvo ne bo takoj pokoravalo. Socialisti so izdali posebne letake v katerih pozivajo svoje somišljenike naj ne nasedejo demagogiji komunistov in da naj se brez izjeme odpravijo vsi na delo.

Dunajska policija prepovedala vse komunistične obhode

Dunaj, 31. julija. s. Policijsko ravnanje je danes dopolnilo ponovno prepovedalo vse komunistične demonstracije. Glasilo komunistične stranke »Die

Zasliševanje obtožencev v Tukovem procesu

Vsi madžaroni naenkrat poudarjajo, kako dobri Slovaki da so Madžarski denar za slovaško avtonomistično glasilo

Praga, 31. julija s. Zaradi nepričakovano dolgega zasliševanja glavnega obtoženca dr. Tuke se je pričelo zasliševanje drugega obtoženca Sznaczkę šele včeraj popoldne in se je danes ob pol 9. nadaljevalo. Preden je mogel predsednik otvoriti razpravo, se je prijavil k besedi zagovornik dr. Galla, ki je sporočil, da je izšel v današnjem »Slovenskem dnevniku« napad proti njemu, ker na njegovem talarju ni državne grba. Odvornik je izjavil, da je svoj talar naročil v zadnjem trenutku in da krojač ni imel pri roki državnega grba. Zavračal je dalje napad, da ni dober Slovak in se skliceval pri tem na to, da je prevzel obrambo dr. Tuke nesebično in brez odškodnine ter iz čiste ljubezni do resnice in domovine.

Predsednik je nato pozval obtožence Sznaczkę, naj nadaljuje z včeraj prekinjeno izpovedbo. Na vprašanje, dali je bil član »Rodobrane« in kakšno vlogo je igral, je pripovedoval Sznaczkę, da je sklenila akademska mladina v času, ko je bil on urednik »Slovaka«, osnovati posebno organizacijo. Obtoženec ji ni mogel in ni hotel pristopiti, ker je bil preveč zaposlen. Na vprašanje glede denarnih podpor za ustanovitev lista »Autonomija« je izjavil Sznaczkę naslednje: »Od raznih oseb sem prejel v ta namen 70.000 kron. Aktivni politiki niso dali denarja in moral sem ga drugje dobiti. Na nujno vrašanje predsednika, kdo so bili oni člani slovaške ljudske stranke, ki so mu dali denar za list, je izjavil Sznaczkę, da ne more imenovati imen, ker se je s častno besedo obvezal, da tega ne bo storil.

Obtoženec je navajal dalje, da glavna priča Belansky ni govoril resnice in da so

Rote Fahne« je bilo zaradi poziva na prepovedane demonstracije zaplenjeno. Tekom popoldneva je bilo aretiranih mnogo komunistov, ki so v propagandnih patroljah lepili lepake ali razdeljevali letake. Danes je bil na meji zavržen češkoslovaški komunistični poslanec Burian, dasi je imel reden potni list. Burian je bil že leta 1927. izgnan iz Avstrije.

Komunistična akcija v Litvi

Kovno, 31. julija. s. Včeraj je litovska policija odkrila v Kovnu tajno komunistično zborovanje, ki se ga je udeležilo 26 oseb. Vsi udeleženci so bili aretirani in prepelani v zapore.

Položaj v Parizu

Pariz, 31. julija d. Pariški tisk obširno razpravlja o odredbah policije in notranjega ministra proti komunističnim prevratnim elementom in napoveduje kljub obširnemu preventivnim nmeram policije spopade po pariških ulicah. Policija je že pričela s pripravi za jutrišnji dan ter so danes v prvih večernih urah zasedle številne policijske čete javna poslopja. Po mestu so pričeli krožiti že tudi prvi policijski in vojaški oklopni avtomobili, ki vrše posebno ostro službo v pariških predmestjih. Videti je tudi že policijske in vojaške patrolje na konjih, ki križarijo po cestah in ustavljajo ter legitimirajo vsako sumljivo osebo.

Položaj v Pragi

Praga, 31. julija. h. Za napovedani komunistični Rdeči dan 1. avgusta so v Pragi kakor tudi v vseh ostalih industrijskih mestih republike koncentrirani močni oddelki orožništva, ki bodo zasedli vsa važna državna in javna poslopja. Danes je policija zaplenila več komunističnih listov in letakov. Komunistični intelektualci; so izdali tudi manifest, ki pa ga je policija razen uvoda in kratkega odstavka v celoti zaplenila.

Aretacije komunističnih voditeljev na Bolgarskem

Sofija, 31. julija. s. Bolgarska agencija poroča, da je policija pokrenila stroge mere proti neredom, ki bi se pojavili dne 1. avgusta. Vsi voditelji komunistične stranke so bili aretirani.

Oblasti so v Burgasu prijele tri komunistične emisarje iz Rusije. Pri njih so našli ogromne zaloge komunističnih brošur in drugega propagandnega materiala. V Sofiji je bilo aretiranih 40, v Plovdivu pa 24 oseb.

Deportiranje komunistov v Grčiji

Atene, 31. julija g. Danes je policija aretirala 9 komunističnih voditeljev, med njimi kandidata za atenskega župana Berketisa in tajnika novinarske organizacije. Razen teh je bilo devet komunistov deportiranih na otoke, nad 200 pa začasno aretiranih.

Tudi finska vlada proti komunistom

Helsingfors, 31. julija g. Finska vlada je za jutrišnji dan prepovedala vse komunistične manifestacije.

Preprečeni komunistični načrti v Zagrebu

Nova važna razkritja zagrebške policije — Vsi voditelji teroristične akcije v rokah oblasti — Nove aretacije

Zagreb, 31. julija. č. Današnji »Večer« poroča: Po uspehi akciji v Samoboru so policijski direkciji v Zagrebu padli v roke toliki dokumenti, da je na podlagi teh novih podatkov mogla izvršiti številne hišne preiskave in ugotoviti 11 skrivališč na raznih krajih mesta. Policija je ugotovila, da so se v teh skrivališčih zbirali nevarni komunistični voditelji in agitatorji.

Policija je nadalje ugotovila, da so se komunistični voditelji posluževali lažnivih imen. Tako se n. pr. komunisti, ki so našli smrt v Samoboru, nahajajo v spisih pod imeni »Mali«, »Črni« in »Javič«. Atentator Čelan je bil krščen za »Branka«, sedaj je glede njega ugotovljeno, da se ne piše Čelan, pač pa da je brat znanega komunističnega novinarja Gjüre Cvijiča in da se piše Stjepan Cvijič. Naravno je, da policija na ta način ni bilo lahko dognati pravih imen raznih komunističnih voditeljev, ker prava imena niti komunistom samim niso bila znana.

Komunistični voditelji so najemali svoja stanovanja in sobe potom časopisnih inšeratorov. Skoro povsod so se predstavljali kot študente. V svojih sobah so imeli shranjen komunistični agitacijski material. Ko jim je postajalo kje prevroče, so poiskali nova stanovanja.

Policiji se je posrečilo odkriti večje število takih skrivališč; v enem od njih je padlo policiji v roke tudi večje število oseb, ki so bile ravno zbrane na posvetovanju. V drugem skrivališču je policija našla in zaplenila tudi močno motorno kolo.

Vsa pažnja policije je sedaj osredotočena na misterioznega komunističnega voditelja, ki se je pripeljal iz Moskve na aeroplanu. O njem je doslej ugotovljeno, da je imel v svojih rokah vse nitke za teroristično akcijo komunistov v

naši državi. Ni izključeno, da se ta tajinstveni tujec in boljševiški agitator že nahaja v rokah policije in da bo mogoče ugotoviti njegovo identiteto med komunističnimi prvaki, ki so bili aretirani te dni po dogodku v Samoboru.

Policija bo izročila vse aretirane komuniste Državnemu sodišču za zaščito države. Zadevna obtožnica bo obsegala več sto strani. Sodišče bosta med drugim izročena tudi nedavno aretirani dr. Salamun Levi in književnik Stevo Galogaza.

V zvezi z zadnjimi komunističnimi dogodki je policija prejela številna grozilna pisma, v katerih obljubljajo neznan komunisti policijskemu direktorju in drugim policijskim organom osveto.

Uspešno sodelovanje osješke policije

Zagreb, 31. julija. č. »Juturni list« poroča: Osješka policija je pred dnevi aretirala v Osijeku več oseb, o katerih je bilo ugotovljeno, da so bile zapletene v ilegalno komunistično akcijo. Preiskava proti tem komunistom je dogajala, da obstojajo v naši državi tajne organizacije s terorističnimi naklepi proti redu in miru v državi. Niti preiskave so kazale proti Zagrebu, kjer se je očitno nahajalo središče komunistične akcije za vso državo. Zato so bili poslani organi osješkega redarstva v Zagreb. Sodelovanje med policijskimi organi obeh policijskih uprav je rodilo popoln uspeh. V rokah oblasti se danes nahaja ves organizacijski in propagandni material komunistične stranke, kakor tudi vse glavne osebe, ki so to delo vodile, in mnoge osebe, ki so ga izvrševale. Ravno tako bo mogoče na podlagi gradiva, ki se nahaja v rokah oblasti razdejati delo te ilegalne organizacije ter ga onemogočiti za vse čase.

Pred novimi pogajanj z Bolgarijo

Pomen naše zadnje note bolgarski vladi — Tudi Burov že napoveduje pogajanja za sporazum na širši podlagi

Beograd, 31. julija d. K včeraj objavljenemu poročilu od odpovedi pirotskih konvencij je dobil vaš poročevalec na merodajnem mestu naslednje informacije:

Prav za prav se ne more govoriti o odpovedi konvencij, ker te konvencije še niso bile ratificirane in torej ne uveljavljene; zato jih tudi ni bilo treba odpovedati. Jugoslavija ne želi in ne misli na to, da bi se pirotski sporazum ne izvedel. Pokazalo pa se je, da je njegova izvedba nemogoča, dokler se v bistvu ne spremene odnošaji med obema državama, posebno pa, dokler se ne reši problem večnih komitskih vpadov na naše ozemlje. Naši zastopniki so že na pirotski konferenci brezuspešno opozarjali na to in predlagali uvedbo nevtralnega obmejnega pasa, kar pa je Bolgarija odklonila. Izkušnje so pokazale, da je bilo naše stališče pravilno in utemeljeno. Nota, ki jo je včeraj izročil naš poslanik g. Nešić bolgarski vladi, samo konstatira ta dejstva in opozarja, da bi formalna ratifikacija pirotskega sporazuma položaja ne izboljšala. Zato predlaga, naj se na novih direktnih pogajanjih med Bolgarijo in Jugoslavijo ustvari podlaga za resnično pomirjenje na meji in za ustvaritev znošnejših medsebojnih odnošajev. Potem tudi ne bo nobene ovire več za ratifikacijo pirotskega sporazuma.

V Beogradu iskreno žele in se nadejajo, da bo bolgarska vlada ta naš dobronamerni predlog sprejela in da se bodo pogajanja začela v najkrajšem času.

Sofija, 31. julija a. Jugoslovanski poslanik Ljuba Nešić in bolgarski minister zunanjih del Burov sta se danes popoldne sestala h konferenci, ki je trajala nad eno uro. Na konferenci sta razpravljala o ureditvi jugoslovensko-bolgarskih odnošajev in o možnosti ratifikacije pirotskih pogodb.

Sofija, 31. julija a. Minister zunanjih del Burov je izročil predstavnikom domačega tiska izjavo o mednarodnem položaju; v izjavi pravi med drugim: »Mi smo brez zaveznikov. Naša moč leži v naši popolni korektnosti, v našem lojalnem zadržanju in v naši dobri volji, ki teži samo po miru. Pota, ki vodi k sporazumu in k medsebojnemu zaupanju, so mnogo težja kakor pota, ki vodi k sporom: Mi pa smo sklenili hoditi po poti miru in smo prepričani, da lahko računamo na zaupanje in simpatije velikih evropskih narodov in njihovih vlad. Skušali bomo vztrajati v teh svojih prizadevanjih, pri čemer se nadejamo, da nas bodo razumeli in da bodo naša prizadevanja privedla do sporaza-

ma. Naša politika je bila vemer usmerjena k sporazumu s sosedi, v prvi vrsti pa k sporazumu z Jugoslavijo. Zato ne odklanjam direktnih pogajanj o vseh neresenih vprašanjih, to tembolj, ker nam je jugoslovenska vlada sedaj za taka pogajanja dala neposredno priliko s svojim nedavnim odgovorom na naše pismo, ki smo ga izročili 16. aprila in kateremu smo priložili uredba, dodatke in protokole o konferenci v Pirotu. Mi se nadejamo, da bodo ta direktna pogajanja rodila ugodne rezultate, kajti ureditev reda na meji je v interesu obeh držav in miru na Balkanu.«

Pogreb generala Milosavljevića

Beograd, 31. julija. p. Danes dopoldne se je ob veliki udeležbi vršil pogreb umrlega armijskega generala Milosavljevića. Pogreba so se udeležili vsi v Beogradu bivajoči ministri z ministrskim predsednikom generalom Pero Živkovićem na čelu, celokupna generaliteta, ves oficirski zbor beograjske garnizije ter številni rezervni oficirji in veliko število prijateljev in znancev pokojnika. Krsto so prenesli iz Oficirskega doma na topovsko lafeto generali z ministrom vojske na čelu. Pred Oficirskim domom se je poslovil od pokojnika pomočnik ministra vojne in morarice general Krstić, ki je zlasti naglašal velike zasluge generala Milosavljevića za naše topništvo, ki ga je pokojnik spravil na današnje višino.

Velik požar v Mladenovcu

Mladenovac, 31. julija. p. Silemčji je nedoma izbruhnil požar v velelinu poselnika in industrijalca Cvetka Gjorgjevića, bivšega narodnega poslanca. Ogenj se je tako naglo širil, da je bilo v hipu vse poslopje v plamenu. Gasilci so kmalu prihiteli na lice mesta, vendar pa niso mogli stopiti v akcijo, ker je bilo gasilno orodje pokvarjeno. Zaradi tega je mlin pogorel do tal. Škoda znaša nad poldrug milijon in je deloma krita z zavarovalništvom. Sumi se, da je bil ožen potaknjen.

Ameriška kreditna ponudba vojvodinskim mestom

Novi Sad, 31. julija. č. Na občen zbor vojvodinskih mest, ki se je vršil v Vršču, je odvetnik iz Newyorka dr. George Radin izjavil, da bi bila jugoslovensko-ameriška družba v Newyorku pripravljena ponuditi vojvodinskim mestom desetmilion dolarsko posojilo. Predlog dr. Radina je občen zbor v načelu sprejel. Mestni hranilnici v Novem Sadu je bilo naloženo, da zbere podatke o posojilih, ki bi jih rabila posamezna vojvodinska mesta. Zaključna pogajanja se bodo vršila v Beogradu.

Ekspeze Briandove vlade pred zbornico

Resen poziv opoziciji za vsaj trimesečno premirje — Zaupnica vladi je bila odglasovana s 189 glasovi večine

Pariz, 31. julija s. Vlada izdala, ki je bila danes popoldne prečitana v parlamentu izraža najprej Poincaréjeve udane simpatije in iskrene želje za skorajšnje okrevanje ter izvaja v nadaljnjem: S financiranjem v notranjosti, z ravnomerjem in proračunu s stabilizacijo in ureditvijo zunanjih dolgov sta obe prejšnji vladi omogočili konferenco, ki se bo sestala v nekaj dnevih in čije uspeh naj pred vso javnostjo za pečati zaključek dela, ki je bilo izvršeno za varnost Francije v Evropi in v zaščito njenih najvišjih materijalnih in moralnih interesov na svetu. Ni neutemeljena nada, da bodo tudi oni, ki na veliko obžalovanje vlade niso smatrali združljivo s svobodo svojih sklepov, da bi mogli sprejeti ponudbo za udeležbo v vladi, vsaj z glasovanjem olajšati mednarodno nalogo vlade. Ura je vsekakor resna dovoli, da opraviči žrtve naprav vsakemu drugemu sklepu. Tri mesece premirja pod sedanjimi okoliščinami še ni nemogoča zahteva.

Haaska konferenca bo pomenila bistven člen v verigi organiziranja svetovnega mira. Zaščita pravic in interesov Francije na tem velikem mednarodnem razgovoru opravičuje obstoj nove vlade in je tudi nje program. Lahko bi se reklo, da je to edini program vlade. Da ga bo izpolnila in govorila v imenu države s potrebno avtoriteto, potrebuje zaupanja zbornice in sicer popolnega zaupanja, ki se naj jasno izrazi z glasovanjem. Pred nami leži dogo-

dek največje odgovornosti po svetovni vojni, toda z pomočjo zbornice jo je vlada pripravljena prevzeti. Vlada zaupa zbornici, da bo ravnala samo v interesu Francije in se zavedala tudi svoje velike odgovornosti pri tej priliki.

Zbornica je bila kljub veliki vročini gosto nabita. Tudi diplomatske tribune so bile zasedene do zadnjega kotička. Izrazi simpatije in želje za okrevanje na naslov Poincaréja so izzvali v vsej zbornici — vključno socialistov — dolgotrajno odobravanje. Ko je Briand obžaloval, da so radikalni odklonili njegovo ponudbo v vladi, je nastal med klopmi daljši nemir. Ko pa je zapuščal tribuno, ga je živahno pozdravil ves centrum, večji del desnice in tudi levice.

Na zahtevo vlade je bila takoj odredjena razprava o interpelacijah glede vladne izjave. Kot prvi govornik je socialistični poslanec Frossard v imenu svoje frakcije obžaloval, da je obolel bivši ministrski predsednik Poincaré ter nato izjavil, da njegova stranka ne bo dala vladi zaupnice, ker je kljub Poincaréjevemu odhodu ostala nespremenjena. Tudi komunistični in socialistično-republikanski govornik sta izjavila, da ne bosta dala zaupnice vladi. Po debati je bil na predlog levičarsko republikanskega posl. Sibelle sprejet dnevni red, ki izraža vladi neomejeno zaupanje s 325 proti 136 glasovom, to je z večino 189 glasov. Radikalni so se glasovanja vzdržali.

„Zeppelinov“ polet preko Atlantskega in Tihega oceana

Dr. Eckener bo poletel do Tokija in se vrnil po istem potu domov — Pot je dolga kakih 42.000 km

Friedrichshafen, 31. julija d. Kapetan dr. Eckener je danes sprejel novinarje in jim razkazal zrakoplov „Zeppelin“, ki je pripravljen za polet v Zedinjene države. Ob tej priliki je izjavil, da bo zrakoplov odletel jutri zjutraj med 5. in 6. uro. Pot, ki jo bo preletel „Zeppelin“, meri nad 42.000 km in jo bo zrakoplov absolvirval postopoma. Prvi del poleta se bo vršil preko Atlantskega oceana v Zedinjene države, kjer bo ladja pristala na velikem letališču za zrakoplove v Lakehurstu. Tu se bo zrakoplov mudil do 17. avgusta, ko bo odletel preko Zedinjenih držav do Los Angelesa, kjer bo napolnil svoje bencinske tanke in nato nadaljeval polet preko Tihega oceana v Tokio, kamor misli dospeti 26. avgusta. V Tokiu se bo mudil samo tri dni in bo 29. avgusta zopet preko Tihega oceana odletel v Lakehurst in od tod v Evropo.

Dr. Eckener je poln zaupanja na uspeh poleta in se nada, da ga bo izvršil brez

večjih težav. Sličnega mnenja je tudi vsa posadka zrakoplova s potniki, med katerimi je tudi sloviata kitajska filmska igralka Annie May Wong in zastopniki številnih časopisnih koncernov.

Danes ponudi je bilo dokončano vkrcanje tovarov, namenjenih v Ameriko. Za prevoz bo vkrcana neka znana Rubensova slika in kip nemškega prekoceanskega letalca Hühnefelda. Skupna teža vseh pošilk znaša okoli 2.000 kg. Razen tega pa bo zrakoplov odprel v Zedinjene države tudi okoli 400 kg pošte.

Friedrichshafen, 31. julija. g. Jutri ob treh zjutraj bo „Graf Zeppelin“ nastopil svoj tretji prekoceanski polet v Ameriko pod osebnim vodstvom dr. Eckenerja. Na krovu je 19 potnikov, med njimi dve ženski in 41 mož posadke. Na krovu sta dalje dve opici, 4 golobi in 60 kanarčkov. Zrakoplov bo vozil tudi 2-toni tovara in pošte.

Francoski prekoceanski letalci obiščejo z letalom „Rumeni ptič“ Beograd

Letalci Assolant, Lefevre in Lottj odlete v nedeljo na enomešni propagandni polet preko Evrope — Odgodeni poljski prekoceanski polet

Pariz, 31. julija d. Francoski letalci Assolant, Lefevre in Lottj nameravajo s svojim letalom „Rumeni ptič“, s katerim so preleteli Atlantski ocean, v kratkem napraviti velik propagandni polet preko vse Evrope. Letalci bodo odleteli najbrže v nedeljo z letališča v Orliju in se ustavili v Madridu. Od tu bodo leteli preko Lisabone, Rima, Carigrada v Beograd, Bukarešto in Prago ter se vrnili iz Prage preko Berlina v Pariz. Mogoče pa je, da bodo iz Prage leteli tudi še v Varšavo. Polet bo trajal približno mesec dni.

Varšava, 31. julija d. Novi poljski prekoceanski polet, ki sta ga mislila podvzeti

poljska vojaška letalca Klisz in Kowalczyk iz Milana v Chicago, je za enkrat preložen. To pa zaradi tega, ker se je Kowalczyk premislil. Namesto njega se bo poleta udeležil najbrže znani najboljši poljski vojaški letalec poročnik Kalina.

Polet češkega letala v Angoro

Praga, 31. julija h. Po uspelem poletu preko Zagreba, Sofije in Carigrada je pristal danes štabni kapetan Hamšik s svojim letalom „S 218“ v Angori. Dosedaj je preletel progo 9200 km. Letalo je bilo izdelano v vojaški tovarni za letala in je opremljeno z Walterjevimi motorji, ki so se izborni obnesli.

Veleposestnik ustrelil dva orožnika

Grozen zločin uglednega seljaka — Ustrelil je dva orožnika, ki bi ga morala odvesti k zaslišanju

Beograd, 31. julija p. V selu Svilajnac v resavskem srezu (niška oblast) je bil danes popoldne izvršen krvav zločin, ki je vzbudil v vsej okolici veliko senzacijo, ker ga je izvršil brat tamošnjega župana in ker sta izubila življenje dva orožniška narednika. Ugledni veleposestnik Dragoje Gligoričević je bil osumljen sokrivde na nekem uboju ter bi moral k sreskemu poglavarju na zaslihanje. Ker se dopoldne ni odzval pozivu, je poglavar poslal na njegov dom žandarmerijska narednika Milana Blagojevića in Lazara Gligoričevića, da ga privejeta. Orožnika sta prišla okoli 4. na Gligoričevićev dom in ga pozvala, naj jima sledi k sreskemu poglavarju. Ker se je upiral, sta ga hotela ukleniti. To ga je silno razburilo, končno pa so se pobotali in Gligoričević je šel z orožnikom na občinski urad, da bi tam opravil običajne formalnosti. Na občinskem uradu je bil nekaj časa docela miren. Ko pa bi moral oditi na sresko poglavarstvo, je Gligoričević nenadoma potegnil samokres in zagrozil, da vsakogar ustrelji, ki bi se mu približal. Orožnika sta izmenada odskočila, toda Gligoričević je naperil na nju samokres velikokaliberskega ruskega sistema. Bil je skrajno razburjen. Ko se je narednik Blagojevič neote premaknil, je oddal Gligoričević nani tri strele. Smrtno zadet v srce se je Blagojevič zgrudil mrtev na tla. Njegov tovariš je v tem trenutku segel po samokresu, da bi se branil, toda Gligoričević je opazil njegovo kretanje in s četirimi streloma ranil njega v trebuh. Nato je streljal še na občinskega pisarja, ki pa ga ni zadell. Ko je videl grozne posledice svojega dejanja, je Gligoričević pobegnil. Smrtno ranjenega narednika Lazara Gligoričevića so občinski uslužbenici, ki so na strele prihiteli na pomoč, prepepeljali v bolnico, vendar pa je že

med prevozom izdihnil. Za Gligoričevićem je bila izdana tiralica in na vse strani razposlane patrulje, vendar pa ga doslej še niso našli. Ni izključeno, da je izvršil samomor.

Obtožba rumunskih zarotnikov

Bukarešta, 31. julija. a. »Rador« poroča, da je preiskovalna oblast zaključila preiskavo proti 42 osebam, ki so zapletene v nedavno zaroto proti sedanji rumunski vladi. Med zarotniki so samo štirje oficirji in še tri nižji. 38 privatnih oseb bo obtožen zaradi kaznivih dejanj proti javnemu redu in miru v državi. Oficirji pa bodo obtoženi, ker so se zaobližali zarotniškemu komiteju in kršili svojo vojaško prisego. Razen tega bodo obtoženi, da so nagovarjali druge vojaške osebe, naj bi se priključile zaroti. Razprava proti obtožencem se bo vršila v začetku septembra.

Mednarodni šahovski turnir v Karlovih varih

Karlove vari, 31. julija. g. Ob ogromni udeležbi občinstva se je pričel danes veliki mednarodni šahovski turnir. Dopoldne so bile odigrane samo tri partije. Partije Tartakower — Capablanca in Bogoljubov — Euwe so ostale remis. Tartakower je presenetil Capablancu z nenavadno odprtivitvijo in oba nasprotnika sta se po 26 potezi zedinila za remis. Bogoljubov — Euwe sta odigrala partijo 4 konj, ki je končala po 22 potezi neodločeno. Peruanec Canal je porazil dunajskega prvaka dr. Beckerja, ki je takoj po odprtivni zagrešil usodno napako ter končno tudi izgubil partijo. Vse ostale partije so bile prekinjene. Danes ob treh popoldne je prisel v Karlove vari svetovni šahovski prvak Aljehin kot zastopnik nekaterih ameriških listov.

Večina za poravnavo pri Slavenski banki

Zagreb, 31. julija, r. Včerašnje poročilo o definitivnem rezultatu glasovanja za poravnavo pri Slavenski banki je treba spopolniti odnosno rektificirati kakor sledi:

Zakon predpisuje, da mora za poravnavo glasovati večina navzočih upnikov. Njihove terjatve pa morajo znašati najmanj štiri petine vseh v II. razred spadajočih terjatev. Kar se tiče glasovanja po glavah, se je že pri prvi razpravi ogromna večina upnikov, in sicer 850, izrekla za poravnavo, dočim jih je takrat glasovalo 146 proti. To razmerje se je pozneje še znatno spremenilo, ker so mnogi upniki preklicali svoj prvotni votum proti ter se pridružili glasovom »za«.

Ker je bilo vseh terjatev II. razreda s pravico glasovanja za 135.313.372,90 dinarjev, znaša potrebna štiripetinska večina 108.250.698,32 Din.

Rezultat glasovanja po vsoti terjatev pa je naslednji:

proti poravnavi je glasovalo 9 milijonov 919.587,52; občnega zbora se je udeležilo, a ni glasovalo 2.751.202,33 dinarjev; upniškega zbora se sploh ni udeležilo 13.565.875,81 Din; za poravnavo je glasovalo 109.076.707,24 Din, kar znači za 826.008,92 Din več nego znaša štiripetinska večina.

Povratak ministra Sršića v Beograd

Beograd, 31. julija. č. Minister zunanjih del dr. Marinović prišpe jutri iz Zlatibora v Beograd. Nocoj se je vrnil v Beograd minister pravde dr. Sršić, ki je bil te dni v Sarajevu na kongresu jugoslovensko-čehoslovaških lig.

Iz prosvetne službe

Beograd, 31. julija. p. Minister prosvete je podpisal večje število dekretov o napredovanju profesorjev. Med drugimi je pomaknjen v višjo skupino docent ljubljanske tehnične fakultete dr. Janko Kavčič.

Dr. Žaniču odvzet notarijat

Osijek, 31. julija. Osijejska notarska zbornica je imela danes sejo, na kateri je sklenila, da se nedavno zaradi protidržavnega rovarjenja obsojenemu odvzame notarijat dr. Milovanu Žaniču odvzame pravica za izvrševanje notarijata.

Neurje v Sremsu

Sremska Mitrovica, 31. julija. č. Prošlo noč je divjala v Gornjem Sremsu strahovita vihra. Škoda je ogromna. Vihra je povzročila najhujše razredanje v okolici Iloka. Hmeljski nasadi v okolici Bežice na podnožju Fruške gore so popolnoma razdejani. Tudi koruzni pridelek je znatno ogrožen.

Rumunski trgovinski minister na Poljskem

Bukarešta, 31. julija. a. Rumunski trgovinski minister Madzarov bo odpotoval na Poljsko, da vrne obisk poljskemu trgovinskemu ministru Kviatovskemu, ki se je nedavno mudil v Bukarešti. Oba ministra se bosta sestala v Krakovu, od koder bosta skupaj potovala v Varšavo. Razpravljala bosta o zblizanju med Rumunijo in Poljsko na trgovskem in industrijskem polju. Po končani konferenci bo minister Madzarov obiskal veliko poljsko razstavo v Poznanju.

Delavska internacionala proti Horthyjevemu režimu

Curth, 31. julija. d. Po dolgotrajni razpravi o stališču delavske internacionalne napram madžarskemu stremeljenju po reviziji trianonske pogodbe je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija: Delavska internacionala bo podpirala tudi v bodoče borbo madžarskih delavcev proti obstoječemu madžarskemu režimu, ki pomenja opasnost za svetovni mir in uredbe sosednih držav. Delavska internacionala ne bo prenehala s svojim delovanjem, naperjenim proti madžarskemu režimu. Madžarski narod ima sicer pravico do samoodločbe, ki je pa ne bo dosegel, dokler bodo poskušali to njegovo borbo za samoodločbo izrabljati vladajoči vladodržci in protidemokratske namene. Podpora delavske internacionala bo uživala Madžarska šele tedaj, kadar bo v resnici prežeta demokratskega in mirovnega duha.

Amerika prologirala francoski vojni dolg

Pariz, 31. julija. o. Po izjavi ameriškega tajnika zakladnega ministrstva Melona, je sklenila vlada Zedinjenih držav, prolongirati plačilo francoskega trgovinskega dolga do 1. maja 1930. Ta izjava je naletela v francoskih krogih na živahno odobravanje.

Razsodišče med Grčijo in Turčijo

Atene, 31. julija. p. Grška vlada je stavi-la Turčiji predlog, naj bi se vsa, po zadnjih pogajanjih še nerešena vprašanja predložila posebnemu arbitražnemu sodišču, ki naj bi ga imenovala mednarodno razsodišče v Haagu. Grčija želi, da bi se vsa vprašanja čim prej likvidirala in izraza nado, da bo Turčija njen dobromamni predlog sprejela.

Najlepši vtisi južnosrbskih kmetovalcev s potovanja po Gorenjskem

Včeraj zjutraj je začelo nekoliko rostiti, ko so se naši simpatični gostje, kmetovalci iz Južne Srbije, pripravili v Skofji Loki, da nadaljujejo svoje poučno potovanje v gornji del divne Gorenjske. Planine so bile ves dan zamegljene in tako izletnikom, žal, ni bila dana prilika uživati prelesto panoramo. Zato pa so z zadivljenjem občudovali gorenjska polja in lepe vasi. Prav udomačili so se pri nas. V Skofji Loki so vodja sreske ekspoziture vlad. svet. Maraš, župan Hafner z odborniki in ravnatelj mlekarske šole inž. Sabec preskrbeli, da je bilo bivanje skopljanskih kmetov v njih sredi čim prijetnejše.

Z jutranjim vlakom so izletniki krenili do postaje Lesce. Že med vožnjo so z največjim zanimanjem opazovali ne samo pokrajino, marveč vsako malenkostno gospodarsko napravo in polja. Mnogi so zapisovali v svoje beležke imena postaj in razne podrobnosti. Ko so pri Podnatu zapazili na travniku osla, so veselo vzklizali: — Evo, čudo! I u Sloveniji jedno magare! ...

Iz pomenkov

Med izletniki, ki so sami bistri in jedri možje, so nekateri posebno zanimivi originalni tipi. Posebne pozornosti je n. pr. povsod deležna visoka, stasita postava z belim fesom na glavi. To je Arnavt Avdil Zemilović iz kačaniškega sresa, pošten in veren musliman, mož dolgih brk in sokoljebistrega pogleda. Doživlja na potovanju posebne vtise in dogodivščine. Za časa bolgarske okupacije se je bil odvrge v šumo in se boril na vse strani. Zato — pravi — se še zdaj ne da vznemirati v spanju. Ko je oni dan na kolodvoru v Karlovcu zadremal, ga je pocukal neki železničar, naj stopi v vlak. Avdil je skočil pokonci kakor ris ter prijel železničarja za vrat, vendar je seveda takoj tudi uvidel, da nima opravka s kakim napadalcem. V Karlovcu se je Avdil igral s sinkom odličnega funkcionarja in deček je takoj opazil na Avdilovi roki izredno velik prstan. Začel ga je prositi zanj. Dobri Avdil se je nasmehnil, poklical dečkovega očeta in dejal:

— Brate, evo to tvojemu sinu! Bodiva pobratima. Kadar prideš k nam, me ne pozabi posetiti! ...

Vsi izletniki presenečajo z nenavadno močno prirodno inteligenco. Umejo trezno in logično govoriti o vseh problemih, ki tajejo našega seljaka. In vsak ima svoje zdrave nazore o življenju. Pravi užitek je razgovor s seljakom Jakovom Despotovičem, ki domuje in kraljuje v visokem brdskem selu Leonovu blizu Gostivarja. Izvrstno opaža in dobro karakterizira. O razmerah v svoji ožji domovini pripoveduje:

— Da, da! Ako bi imeli cenen kredit, zgradili bi si marsikaj in izboljšali svoja gospodarstva. Pri nas so take prilike: ako seljak v potrebi potrebuje denar, ga vzame na menico za 3 mesece. Plača 25 do 30 % obresti. Ko poteko meseci in seljak ne more plačati banki, se zateče k zelenahu (odermu). Ta zahteva 10 % za en mesec, torej 120 % na leto. Vidite, da tako moramo propasti. Nadejamo pa se, da nam bo nova Agrarna banka mnogo pomagala.

Vsi seljaki se posebno zanimajo za ceno živine in zemlje. Pripovedujejo z verno o svojih krajih in kako se borijo z obdelovanjem zemlje, ki jo cenijo še vedno po turških dukatih. Jakovu Despotoviču prav posebno ugažajo klimatične razmere v naših krajih. Zakaj? Pokaže sliko svojega velikega pašnika, vsega v cvetju.

— Narcise, jel!

— Da, Narcise. Pri nas cveto. Meseca maja in junija je ves moj travnik v narcisah. Ko sem pred leti videl fotografijo vaše Golice, sem takoj spoznal, da mora biti pri vas isti klima kakor v naših krajih ...

Pristen starešina je Nikola Spajić iz sela Bulčakov pri skopski Črni gori. Je glavar zadrug, ki šteje 56 članov.

— Kako gospodariti in vladati zadrugi. Si kakor general!

— Tako! Se nasmehne. Vsako jutro dolčim delo slehernemu članu zadruge. In, seveda, pri meni je blagajna. Kar potrebuje kdo izmed članov, mu dam. Kurim za vse obkole, obutev in druge potrebe. Dam pa tudi denar, če ga kdo res potrebuje.

— Pravi finančni minister! pripomni nekdo izmed soredelavcev.

— Tako je! Pridirj odlični starešina Spajić.

— Kako kaznuješ onega, ki ne sluša?

— Pošljem ga na slabše delo. Tam naj trpi za neuporabnost.

— In če tudi tam noče delati?

— Tedaj ne dobi ni hleba ni mla! ...

Sorejem v Lescah in Hrašah

Na kolodvoru v Lescah je bil prav lep sprejem. Deca iz Lesca in Hraš se je zbrala na peronu ter živahno pozdravljala goste. V imenu sreskega poglavarja je pozdravil seljake vl. sv. dr. Tekavčič, za njim pa je želel vsem iskreno dobrodoščilo župan Ivan Ažman. Obema se je toplo zahvalil vodja ekskurzije g. Savič. Nato so seljaki korporativno v spremstvu km. sv. g. Trampuža, vl. sv. dr. Tekavčiča, inž. Škubica ter kmetijskih strokovnjakov g. Šustiča in Zdoška odšli peš v Hraše. Tu so si najprej ogledali Sirarski dom, ustanovljen pred petimi leti, tip male gorenjske sirarne. Z vsem zanimanjem so izletniki sledili demonstraciji mlekarija. »Odlično, vrlo praktično!« — so se čuli vzklizi in dostavki: »A koliko izgubimo mi na materialu, ker delamo sir po staremu!« G. Šustič je nato prav nazorno razkazoval seljakom razne tipe posamestev v Hrašah. Vsem njegovim izvajanjem so seljaki pazljivo sledili. Ni bilo malenkosti, ki jih ne bi zainteresirala. Pokazal jim je n. pr., kako se v gorenjskih krajih goji umna reja prašičev. Vsi so bili zadovoljni, ko je gospa županja spustila na dvorišče dva krasna plemenska merjasca. Nato so odšli k drugemu posestniku, ki si je z velikim trudom, a z malimi sredstvi moderno prenovil star hlev in gospodarska poslopja. Tu so seljaki študirali in merili vzorne jaslje za krave. Pa še mnoge druge gospodarske zanimivosti so motrili, a mnogi so trpko pripomnili:

— Vse lepo! A pri nas so drva draga ko lek!

Iz Hraš so seljaki krenili v Lesce, kjer so spotoma stopili tudi v župno cerkev. Divili so se svetnikom in občudovali prižnico. Nekdo je pol resno, pol šaljivo pripomnil:

— Pametno, da je propovednica na levi

strani, da svečenik gleda tudi na moške, ne vedno na ženske. Če bi bila na desni, bi se ob večnem gledanju na ženske še bolj razvnel!

V Lescah so si posebno dobro ogledali naprave in stroje v tovarni verig. Vodstvo tovarne je podarilo vsakemu izletniku po eno lepo verigo. In stasiti Avdil si jo je prvi ovil okoli pasu! Nato so si ogledali pri kolodvoru stoječo tovarno nogavic SL in Milke Sušteršič.

V restavraciji »Legat«, je bil prirejen skupen obed. Vse so domačini z gosposke restavratke aranžirali. Gospod Slavko Sušteršič in gospa Milka sta preskrbela tudi za lepo planinsko cvetje z Begunjskega. Srebrne planike so bile s krvavorečim rododendrom povezane v lepe šopke, ki so bili položeni pred vsakega gosta. Ko so seljaki vstopili v prostrano sobo, so prelestni šopki takoj vzbudili njihovo pozornost in šaljivi mali deda je pripomnil:

— E, ovo nečemo baciti u supu! ...

— Cveče k cveču, srce k srcu! je resno podaril drugi.

Med obedom je pevski zbor radovljiskega Sokola zapel več pesmi, ki so se izletnikov globoko dojmile. Izrečene so bile tudi mnoge lepe zdravice. Župan Ivan Ažman je nazdravil v imenu občine, obmejne postojanke, bratom z juga ter izrazil vdanost šopki takoj vzbudili njihovo pozornost in šaljivi mali deda je pripomnil:

— E, ovo nečemo baciti u supu! ...

— Cveče k cveču, srce k srcu! je resno podaril drugi.

Med obedom je pevski zbor radovljiskega Sokola zapel več pesmi, ki so se izletnikov globoko dojmile. Izrečene so bile tudi mnoge lepe zdravice. Župan Ivan Ažman je nazdravil v imenu občine, obmejne postojanke, bratom z juga ter izrazil vdanost šopki takoj vzbudili njihovo pozornost in šaljivi mali deda je pripomnil:

— E, ovo nečemo baciti u supu! ...

— Cveče k cveču, srce k srcu! je resno podaril drugi.

Ker je čas le prehitro potekel, je bil prvotni program glede izleta skozi Vintgar opuščen ter so se seljaki v avtobusih ob 14. odpeljali na Bled odnosno najprej v Podhom, kjer so si ogledali tamošnjo vzorno mlekarino.

Na Bledu

V treh avtobusih so zdrveli izletniki proti Bledu ter so se najprej ustavili v Zasipu, kjer so z zanimanjem ogledovali nekatera gospodarska poslopja. V Podhomu jih je nato pred Zadrugo sirarno pozdravil g. Jan, nakar jim je g. Gorec razkazoval gospodarske in poljedelske naprave. Iz Podhoma so se vrnili na Bled, ki je bil v zlatih. Niso se mogli nadihati lepoti blejskega kotička z jezerom in čudežno lepim otokom, ki se je bleščal v popoldanskem solncu. Povsod je blejsko prebivalstvo iskreno pozdravljalo izletnike. Med zvonjenjem zvonov so zasedli čolne ter se v spremstvu župana g. Rusa in župnika z. Oblaka odpeljali na otok. Tu jim je g. župnik kratko pojasnil zgodovino cerkvice, simbolični pomen lepe slike Marijinega označenja na vratih in zvončka. Izletniki seveda niso pozabili povleči za zvonček, zvonilo je neprestano. Na vprašanje, kaj si je želel pri zvonjenju, je odgovoril odlični seljak:

— Želel sem si zdravje v rodbini! To je vse! To je naša sreča!

Povratak v Ljubljano

Z otoka so se seljaki pripeljali pred Zdr. dom, kjer jim je bila prirejena zakuska. Tu jih je pozdravil župan Rus, odzdravil pa je g. Radomir Savič, naglašajoč, da so izletniki na vsej dosedajši poti po Sloveniji videli toliko gospodarskega napredka in pokrajinskih lepot, da jim bodo ostali vtisi iz Slovenije v neizbrisnem spominu. Občudujejo tudi lepo razvito združništvo, ki jim bo za vzor.

Po zakuski so se izletniki vrnili na Lesce, odkoder so se z večernim brzovlakom pripeljali v Ljubljano.

V restavraciji Union je bila prirejena večerja, katere so se udeležili zastopniki velikega župana, mestne občine, Kmetijske družbe in nekaterih korporacij.

Danes dopoldne si bodo skopljanski seljaki ogledali v prvi vrsti moderne naprave v mestni klavnic in mesto samo. Opoldne bodo odpotovali proti Mariboru. Ustavili se bodo spotoma v St. Jurju ob južni železnici, kjer si ogledajo kmetijsko šolo. Po programu ostanjejo izletniki v mariborski oblasti dva dni, nakar krenejo preko Zagreba in Karlovcu v Dalmacijo do Dubrovnika, nato pa preko Bosne v svojo ožjo domovino. Želimo jim vso srečo na nadaljnji poti!

K proslavi desetletnice osvoboditve Prekmurja

Od vrlo ugledne strani nas naprošajo za objavo sledečih ugotovitev:

»Jutro« je v svoji nedeljski številki objavilo spored proslave, ki se bo vršila 18. avgusta. Ker je pri vseh pripravah in v poročilu o sporedu več bistvenih netočnosti. Vas prosimo, g. urednik, da resnici na ljubo priobčite naslednje ugotovitve:

1. Izvršilni odbor za proslavo se je imenoval sam ter ni bil nikjer in nikoli izvoljen. Sreski odbori so bili imenovani od izvršilnega odbora. Pri tem niso bili vabljeni v odbor nacionalni delavci domačini, ki so v najusodnejših dneh v letih 1918 in 1919. stali s puško v roki v vrstah osvobodilne jugoslovenske vojske in so k osvoboditvi pripomogli največ. Prezrla so se tudi vsa kulturna, predvsem napredna društva, kakor tudi nacionalne organizacije.

Naši kraji in ljudje

Planinski dom na Mirni gori

Javnost bo gotovo presenetila vest, da je podružnica SPD v Črnomlju te dni dogradila planinski dom na Mirni gori v Beli Krajini. Tiho je bilo njeno delo, zato pa tem vztrajnejše. Vsa čast podružničnemu odboru, da ni pustil svojčas započete akcije pa si v vodo, vsa zahvala pa zavednim Črnomljamcem, ki so gmotno prispevali mlademu društvu na pomoč ter na ta način omogočili dograditev.

Najmlajši planinski pobratim stopa tako med druge naše domove in naj bo ob tej priliki presrečno pozdravljen z željo na čim obilnejše uspehe.

Upati je, da bo novi dom močna privlačna sila za vse, ki si hočejo v deželi pisane razvedriti duha in srce, pa tudi za one, ki si hočejo tu razširiti znanstveno obzorje. Bela Krajina je še skoro povsem neraziskana, dasi znamo vsi, da prehaja baš tu en jezik v drugega našega troimenega naroda; tu je tudi ostanek nekdanjega slovčevega Mitrovega svetišča, po planinskem svetu rastejo planinske rože itd., torej dovolj polja za vse ukazeline. Planincem pa bo odprto novo obzorje, ker stoji dom na divni razgledni točki: vidi se od tam vsa širna Bela Krajina, daleč tja v hrvatsko ravan in tudi naši očaki v kamniških planinah so povsem dobro vidni.

Dom stoji na tako zvaní Mirni gori, 1048 m nad morskó višino. Pota do njega so markirana iz Črnomlja, Semiča, Koprivnika, nadalje markacije slede v bližnjih dneh. Kakor čujemo, bo slovesna otvoritev doma in izročitev istega širši javnosti dne 18. t. m. Širši oglašajo bodo sledili, vsi prijatelji pa naj bodo že sedaj pripravljeni, da pohite takrat pozdravit najmlajšega pobratima med planinskimi domovi.

Gasilsko slavlje v Konjicah

Konjiško prostovoljno gasilno društvo slavi letos 50-letnico svojega obstoja. Ustanovljeno je bilo namreč leta 1873 in je gotovo eno starejših gasilnih društev v Sloveniji. Od članov, ki so društvo ustanovili, živi samo še g. Andrej Sutter, posestnik v Konjicah.

V vsej dolgi družbeni dobi je društvo živahno delovalo. Iz skromnih početkov si je tekom časa postavilo lep nov gasilni dom, zbiralo je po pogovoru: kamen na kamen palača prispevke. Gasilski dom služi v kras konjiškemu trgu. Med vojno si je nabavilo rešilni voz in izvezlo posebno rešilno četo. Vendar staro gasilno orodje ni več odgovarjalo današnjim modernim zahtevam. Zato je odbor kupil letos novo motorno brigalno.

Dne 4. t. m. bo blagoslovitev nove brigalne. Ista bo tega dne stopila prvičkrat v delovanje. Gasilsko slavlje se prične že prejšnjega večera z obhodom. Drugi dan, t. j. dne 4. t. m., bodo gasilske vaje in zvečer ljudska veselica pri ledeni kleti g. Ivana Senice.

Tekom svojega dolgoletnega obstoja je društvo nešteto krat pomagalo ob priliki požarov. Zato tudi upa, da se bo narod pridružitve v čim večjem številu udeležil.

Zakaj se dogajajo avtomobilske nesreče pri Jeperci?

Prijatelj našega lista nam piše: Nesreče raznih motornih vozil pri Jeperci nad Medvodami se ponavljajo samo zaradi ondote nepravilnega prečnega cestnega naklona. Prečni naklon te ceste bi moral vsi peti proti desni strani, če gledamo v smeri iz Medvod proti Jeperci. Pri današnjem hitrem razvoju avtomobilskega prometa je pri gradnji in regulaciji cest gledati posebno na to, da prečni cestni naklon ustreza tudi najhitrejši vožnji motornih vozil. Sprčo rastočega avtomobilizma je pravilni prečni naklon ceste za preprečitev nesreče conditio sine qua non. Pri Jeperci se avtomobil kaj lahko ponesreči že pri srednje hitri vožnji.

Ljudje, ki so bolni na žočnih-ledvičnih in kamenih v mehurju ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadli protina uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« voda sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salkinčno odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri kilah trebušnih, natrižanih danki in hipertrofiji prostate. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Kulturni pregled

Nova slovenska muzikalna publikacija. Izšel je Album slovenskih narodnih pesmi za srednji glas s klavirjem, priredil Zorko Prelovec. Obseg 8 izbranih, po besedilu in melodiji zanimivih naših narodnih pesmi, ki jih je priredil opremil s preprosto, a vendar učinkovito, v nekaterih pesmih (n. pr. »Bom šel na planince« »Ti si urco zamudila«) zelo samostojno in prijetno, narodni pesmi primerno klavirsko spremljavo. Ljubitelji narodne pesmi, naši solisti in solistice bodo te zbirke brez dvoma veselili. Izvod stane 30 Din.

Ze tretji arhivirski prevod Remarqueovega romana. Ob istem času, ko je izšel v Beogradu v izdaji »Nolit« prevod Remarqueovega senzacionalnega romana »Na zapadu nič novega« v latinici in ekavščini, ga je izšlo založništvo »Neva« v Zagrebu v latinici in ijekavščini. O tem prevodu, ki stane 30 Din, tudi izdajatelj, da je avtoriziran, pa bi bilo zanimivo izvedeti, zakaj je avtor zahteval ravno pri slovenski ponudbi tako visoko odškodnino, ker dvomimo, da bi bila naklada hrvatskega prevoda tako visoka, da bi se z relativno nizko ceno knjige krila tudi pretirana odškodnina avtorju. — Razen omenjenih dveh prevodov obstoji pa še tretji, ki je v cirilici in ekavščini (v beograjskem »Vremenu«).

Nov splošni zbirke zakonov. Tiskovna za druga je izšla 28. splošni zbirke zakonov, ki vsebuje zakon o odpravi in zatiranju živalskih kužnih bolezni, potem pravilnika o cepljenju živali zaradi odpravljanja zdrav-

Pisec teh vrstic je videl te dni na svoje oči, kako bi se bil neki avtomobil pri srednje hitri vožnji iz Jeperce proti Medvodam kmalu zaletel v obcestni kamen. Manikalo je za las, da se niso ljudje v avtomobilu smrtno ponesrečili in vozilo zelo poškodovalo. Vse to pa zaradi tega, ker je prečni naklon te nesrečne ceste nepravilno zgrajen. Ponavljajoče se avtomobilske nezgode naj bodo že vendar v opomin odločilnim činiteljem, da to napako nemudoma odpravijo, ker le v tem primeru bo cesta ustrezala zahtevam varnega avtomobilskega prometa. Prečni naklon jeperške ceste je regulirati v dolgotni 40 do 50 metrov, kar bi ne stalo bogve kaj. Stroški bi bili bagatela v primeri s škodo, ki jo je že povzročila ta cestna spaka. Naj ne bodo te vrstice glas vpjočega v puščavi!

Inženjer.

Jubilej dela

Obratovodja Strojnih tovarn in livarn d. d. v Ljubljani, g. Ladislav Cargonja, praznuje 30-letnico zaposlenja pri enem in istem gospodarju. Jubilar, ki se je rodil 18. maja 1880, v Orehovi pri Trsatu, je po dovršenih šolah vstopil dne 2. avgusta 1899 v tovarno g. Avgusta Zabkarja, kjer je ostal vse do danes.

Jubilant je že ob vstopu v tovarno pokazal vso svojo veliko zmožnost in marljivost ter je naslednje leto postal v tovarni delovodja. Po prevzemu tovarne po Strojnih tovarnah in livarnah d. d. je g. Cargonja ostal še nadalje v tovarni in postal obratovodja.

G. Cargonja pa se v teh tridesetih letih ni posvetil samo delu v tovarni, svojo sposobnost je posvetil tudi strokovni organizaciji. Od vsega početka se je udeleževal v Zvezi delovodij in industrijskih uradnikov v Ljubljani, kjer je tudi že sedmo leto predsednik. Po vstopu tega društva v Zvezo društev privatnih nameščencev Slovenije, je postal g. Cargonja podpredsednik te Zveze.

Jubilant je odločen naprednjak in stari naročnik naprednih listov. Od vsega početka je naš zvest naročnik in se ga zato pravi spominjamo in mu z mnogimi drugimi čestitamo k redkemu jubileju.

Požar v potniškem vlaku

Ljubljana, 31. julija. Popoldanski potniški vlak, ki vozi iz Maribora proti Ljubljani, je zadela danes požarna nesreča, ki bi bila lahko postala katastrofalna, če ne bi bili potniki dovolj hladnokrvni. Ko je namreč privedel vlak okrog pol 18. že precej daleč od postaje Save proti Litiji, so menadoma zapazili potniki enega vozov drugega razreda, da gori na hodniku več okenskih zaves. V hipu so vsi ogroženi potniki pograbili svojo prtljago, kolikor so jo mogli doseči, ter so se po vročem hodniku, nad katerim je gorel tudi že strop, prerili v sosedni voz tretjega razreda. K sreči je bilo v gorečem vozu le malo potnikov.

V sosednem nabitom polnem vozu je takoj nastala panika, ker se je začelo kaditi, ko so bežeči potniki odprli vrata. Nekateri potniki so v domnevi, da gori ta vagon, že začeli metati prtljago s polic. V tem je že nekdo potegnil za zasilno zavoro in vlak je obstal. Iz vseh vozov so se začeli vsipati potniki na prosto, dočim je vlakovno osebje pričelo gasiti goreči voz in je bil požar — nekaj minutah pogasjen. Škoda ni baš velika. Zgorelo je nekaj zaves in popokalo nekaj šip, dočim strop ni popolnoma pregorel, pokvarjena voza ni bilo treba niti odpeti in so ga pripeljali v Ljubljano.

Kakor se sodi, je zanetila ogenj v zavese iskra iz lokomotive in ker ni bilo na

hodniku nobenega potnika, da bi gorečo zaveso takoj pogasil, je plamen zajel še naslednje zavesne in vžgal tudi strop. Zaradi požarne nesreče je prispel vlak v Ljubljano s precejšnjo zamudo.

Samo še danes!
GRETA GARBO — RICARDO CORTEZ
v krasnem ljubavnem filmu
VALOVI STRASTI
Prelepo barvani posnetki iz slovite Valencije v južni Španiji, kjer uživajo zaljubljeni — — — — —
Ob 4, 6, 8, 9. Din 2, 4, 6 in 8.
Elitni kino Matica.
Telefon 2124

Mati in mrtvi sin

Ljubljana, 31. julija. V redakciji smo imeli davi žalosten obisk. Z Vinskega vrha nad Šmarjem pri Jelšah se je pripeljala prvič v svojem življenju v Ljubljano stara žena obiskat svojega sina, ki jo je vabil in vabil, da mu je končno morala obljubiti. Od daleč se je pripeljala Marija Jugova, da pokropi svojega dobrega sina in ga spremi k Sv. Križu.

Doma na Vinskem vrhu so se čudili, da ga ni za sv. Ano, ko je bil god njegove 20-letne sestre. Prišlo pa je veselo pismo z voščili za Anico in zagotovili, da pride prav gotovo voščiti srečo materi in starejši sestri Mariji o Velikem šmarnu. »Veselite se me,« je pisal, kakor se vas veselim jaz. —

Ali veselo pismo ni pomenilo nič več — zakaj pred pismom so odprli brzojavko, ki je prispela obenem z njim: »Sin Janez se je smrtno ponesrečil — pogreb bo v sredo ob pol 4. popoldne. Komanda žandarmerijskega polka št. 8.«

V uredništvo se je prišla potrti mati zahvaliti za lepo pisanje v listu in za zavarovalnico, ki jo ji bo izplačala zavarovalnica »Triglav«, kakor jo izplača po vsakem smrtno ponesrečenem naročniku »Jutra«.

Koščena žena, od dela strpljena, z zago-relim obrazom, da so velike plave oči v njem še bolj plave in še bolj materinske ter pod črno ruto še bolj žalostne, le hvali svojega dobrega sina, kako jo je imel rad in ji pošiljal denar, da je plačevala davke in obresti od dolgov. Reveži so in le toliko pridelajo, da so v svojem in jih ne gonijo po tujih hišah. Majhen vinograd imajo, za 50 do 100 litrov vina samo, ali lani ga je bilo komaj 20 litrov, ker ga je toča pobila in je bil mraz. In njivico v lazu, da se težko za silo, a pošteno prežive. Sin Jožef, ki je prišel z njo v Ljubljano, je mizar v Celju, nekaj pa doma, da pomaga pri delu. Tudi obe hčerki sta dobri in pomagata. Največ pa je pomagal pokojni Janez, ki ji je naročil celo »Domovino« in jo plačal do oktobra. Njo bo potem sama plačala, za »Jutro« pa ne zmore hiša. Hudo je siroto zadela usodna vest, da se še obelci ni znala sama. Le eno željo ima še, da bi odkril krsto in bi še enkrat videla svojega sina — kakršnegakoli!...

Pogreb tragično ponesrečenega orožnika Janeza Juga se je vršil ob 15.30 iz mrtvašnice vojne bolnice na Zaloški cesti. Na zadnji poti so ga spremili vsi orožniki pri komandi 8. žandarmerijskega polka, dalje orožniška šola s komandantom in oficirji na čelu. Tovariši so položili na krsto več krasnih vencev in lenih šopkov. Pogreba preždaljati umrlega idealnega fanta, ki je imel kot resen fant pred seboj še lepo karijero, se je udeležilo tudi nepričakovano mnogo civilnega občinstva. Spreved je krenil iz mrtvašnice po Zaloški cesti in dalje po Tovarniški ul. naprej proti pokopališču Sv. Križa, kjer so položili mrtvega Juga po častni salvi k večnemu počitku.

Po prleških cestah

Ljutomer, 31. julija 1929. Drugod so gotovo boljše, to se pravi, zgrajene na trdnjski podlagi, širše in tudi manj blatne, ozirnoma polni manj prašne. Toda drugod je v bližini boljše gradbeni material, apnenec ali granit, pa ne sam prodec, povrh še droben in peščan, kakršnega nudijo ves tertiarni svet med Murro in Dravo. In viugaste so: selo se nastajale iz nekdanjih občinskih in deloma celo poljskih cest, ki so se slednje vile po vratah med zasajenimi njivami in travniki ter ob šepetajočih jelšah. In če se na njih bližajo kakšnemu ostrumu ovinku, smeš skoro z gotovostjo pričakovati, da bo tam tudi kak most čez potok ali jarek, ki je zdaj polni večinsoma suh. Pa kakršne so, takšne so zadostovale potrebam krajevnega prometa s konjskimi in kravskimi vpregami. V novejšem času šele je zabrel po njih tudi posamezen motocikel, kaj majhen avto trgovskega potnika in celo tovorni avto ščarja ali »kuročnega zvečarja«, ki ga naraščajoča jačarska konkurenca zaganja v te pozabljene, od prometa zapuščene kraje.

Da, zapuščenosti so ti kraji po lepi, milini in rodovitni Ščavnici dolini. Zelenica je stekla daleč od njih po Murskem polju, in če si hotel priti k Sv. Juriju, ki je glavni kraj te doline, si moral zato žrtvovati toliko časa, kakor za Maribor. No, zdaj bo to drugače: vsak dan bo po njenih viugastih cestah brnel avtomobil, ki bo vezal Sv. Jurij na eni strani z Ljutomerom, na drugi strani pa z Gornjo Radgono. In tako bodo tudi ti zapuščenosti kraji bliže hrumečemu svetu ter bodo razkošneje čutili oseko in plimo življenja, ki je drvelo poprej mimo njih in le časih z lahkim valom pljusnilo v nje ter vrglo kakšnega začudenega popotnika v tišino njih govor in gorje.

Pretekli teden, ko je solnce pripetalo s pravo pashednevno silo, je prvi avtomobil Avtoprometne družbe v Ljutomeru opravil svojo komisijsko poskusno vožnjo po Ščavnici dolini. Uradna komisija je pred obč. hišo v Ljutomeru zasedla lično vozilo, ki je potem, lahno se zibaje, krenilo po občinski cesti mimo Sokolskega doma in meščanske šole, kjer bo od 11. do 18. avgusta odprta občina. Industrijska in kmetijska razstava. V kopalnici na Oloheški so se že kakežti zgodnji kopeli, ki so avtomobil svržili skozi stensko luknjo, četr. Ljutomeru ob kolodvozu ter z oblikom prahu za seboj skozi Norčincel, kjer so že vavile metalniške lokomotive. Za to vavilo je krenil z občinske ceste na ožjo obrabno cesto, ki drži skozi Lukovce. Takoj za križiščem se je moral izogniti prevemu, s splošnem navoženemu vozu, ter s tem odpravil ugovore Lukavčanov, da je cesta preozka in da se ga bodo plašili konji. Mimo hiš premožnih Lukav-

Lepota telesa

je odvisna od njegove nege. Kopeli doseže svoj namen popolnoma le tedaj če pri tem uporabljate tudi voljno in čisto milo, ki idealno čisti kožo in nanjo ne vpliva kvarno. Tako voljno in čisto je Elida Ideal milo. Njegova izdatna pena povzroča prijeten občutek mehke in daje koži decenten duh po razkošnem parfumu. To milo je tudi zelo izdatno, vsled česar ni nikak luksusa ako se ga uporablja tudi pri kopanju. S tem je njegovega blagodejnega učinka deležno celo telo, ki gre inace v dobro samo obrazu in rokam.

ELIDA IDEAL MILO

Skih kmetov, ki so tudi izvrstni konjereci, in mimo njihove znamenite mlake je avtomobil zabrel po številnih ovinkih. Na desni smo videli zidove gradiča, v katerem namerava oblast urediti hiralnico, na levi pa so se preko jelš belili ostanki nekdanjega trdnega gradu Bračča, ki je pred leti zgorel in so ga novi realistični lastniki — Prekmurci — podirli skoro do tal.

Potem so se ob vedno viugavi cesti vrstile vasi Grabe, Logarčevci, Kokorčiči, Berkovci, Bolehčenci in Zihlavi. Nastanek teh imen je deloma nejasen, brez dvoma pa interesanten ter bi zaslužil posebno razpravo. Osebito Kokorčiči se odlikujejo po ostrih, nenadnih ovinkih, ki silijo avtomobil, da voz počasi in nam nudi razgled po zorečih njivah, po travnikih, ki duhte od same rumene detelje, po hrastovih logih in po ličnih kmečkih domovih, ki se skrivajo za sadnim drevjem, in so bili tihi in zapušteni, ker so bili vsi stanovalci na polju. V Berkovcih je mnogo novejših hiš, ker je ta vas že pred vojno polagoma skoro vsa pogorela. Na Zihlavi preokračamo Ščavnico, ki čisto prestopa svoje bregove ter se bližamo vzhodni hrbi, na katerem samova poleg šole cerkev Sv. Duha na Stari gori. Desno od nje se belí v ozadiju »Sv. Antun«, ki ga poleg drugih omenja poročna narodna pesem, pred nam pa že stoji na nizkem hribu Sv. Jurij. Ko drčimo po Jamni, vidimo na drugem — levem — bregu Ščavnice Slapince (ime imajo po slapu Ščavnice) ter smo na ozemlju jurjevske občine, ki jo tvorijo vsaj zanimivih imen: Jamna, Biserjane, Brezje, Blagovi, Videm in Cakova. Po strmi in grapavi cesti zavijemo v majavem tempu na planoto, na katere jugovzhodnem koncu stoji stara in za današnji čas že preomajša cerkev v lepem gotičnem slogu. Ne vem, ali se še dviga ob njej leseno ogrado za orjaški zvon, ki ga je pred vojno daroval župni oče Kupljen in ga je vzela vojna, dasi je njegov glas res segel v deveto vas. Med stari poslopjem šole in gostilno se avtomobil ustavi. Ogledali smo si leseno »domo muz«, v katerem bo domovno naše vozilo, ter zelo pogrešali prijatelja školnika, ki bi nas gotovo povabil v Gaberc ter nas tam po temeljiti preizkušnji povzdignil v viteški stan »častnih viničarjev«.

Nameste nje je nas, t. j. naš voz, opela živahna »Jurjevska« deca, ki pozna dobro svoje znamenite rojake (Davorina Trstenjaka, dr. Hešica, dr. Korošca in druge), potem pa smo se zopet zamajali dol s planote mimo mesta, kjer sem nekdo med vojo videl leseno tablico z gimnastičnim napisom »Pesja zapertija«, in mimo gostilne, ki je pred mnogimi leti bila last nekoga Krefta, očeta »nezarenskega« števila otrok, kakor pravi tam vzdana spominska plošča. Na desni preokračamo Ščavnico se belijo hiše vasi Dragotinci in Okoslavci, zgrajenih v lepi, široki in deloma močvirni dolini. Star dovip pripoveduje o možu, ki se je nalokal dragavega vinca v Dragotincih; slabo mu je postalo v Slapincih, končal pa je svojo težko pot uspešno v Kozlavcih (mekdanje uradno nemško ime za Okoslavce). Zemljevid nam kaže, da je nesrečnik hodil v krogu, kar je povsem umljivo. Bolje bi se mu bilo godilo, če bi bil začel v Očeslavcih, kjer so vrelci slatine. Eden je pravilno zajel, drugi pa teče čisto ob Ščavnici v preprosto betonski bazen in k temu hodijo ljudje posebno zdaj ob žetvi po ure daleč z vrči in sodiki. S hriba, na katerega se vzpenja sedaj cesta in na katerem leži Spodnje Ivanici, ter se stika z našo cesto ona s Sv. Lenarta in Sv. Trojice, je lep razgled na koritačo dolino z vasi Očeslavci. Slapinci, Gornji Ivanici in na zapad proti Negovi s svojim starim gradom.

Avtomobil drži navzdol, potem po lesenem mostu, ki se mu že obeta popravilo, preko Ščavnice. Tu v dolini je cesta precej jamasta, kjer jo časih preplavi narasli potok, in naše vozilo poskakuje ter nas precej neprijetno premetava. No, seveda, saj smo na stari avtomobilni progi Maribor—Gornja Radgona. V trbi — Slapinci vrh — je že bolje. Zdaj se vozimo po tako zvanj »Pizki« cesti ter prihajamo v vinorodno kraje z nizkimi, poljučnimi goricami, kjer uspeva mila vinska kapljica. Terec za »goričke manevre« je tu nekoliko lažji in manj kupiran kot v hutomerskih goricah, zato pa je tod gotovo poleg pravih viničarjev tudi dovolj častnih, dovolj kletarjev in prokletarjev. Preokračali smo razvodje med Ščavnico in Murto ter drčimo v prijetnem tempu navzdol po Orehovcih, kjer samuje na levi dom znanega Bračka, predvojnega in še povojnega voditelja tod nekdanj številnih Stajercijancev. Mimo črešnjevske opekarne, ki

so jo nemški Radgončani ustanovili za našo Gornjo Radgono, se bližamo temu trgu in skoro se znajdemo na njegovi dolgi glavni cesti, nad katero se dviga star grad. Ob Muri se ustavimo: tu gradita naša država in Avstrija betonski most, ki bo prihodnje leto otvorjen za promet. Obrežni steber na naši strani je že gotov, od njega raste zdaj ogrado za cestišče proti prvemu sredinskemu, ki bo segal šest metrov pod dno Mure. Za zdaj še je jama sredi železnega oboda polna vode, med tem ko drugega že betonirajo. Poldne je, delavci so izginili z ograda in tudi naši železci se rahlo oglašajo. Zato pa krenemo nazaj po Gornji Radgoni proti Rádnocem. Pri Melch se vozimo tik Mure, ki stalno podkopuje breg (odtod tudi ime vasi) ter prihajamo pri Šratovcih v okoliš slatinskih vrelcev, ki obsega poleg Rádnice tudi Boráčovo in celo prekmurške, toda na tej strani Mure leže že Petájnec. V senci pred zdraviliškim domom obedejo gosti, skoro vsi precej dobro rejeni, v novem, pločevinastem in zato zelo akustičnem paviljonu igra dijaški kvartet prav diskretno otočne pesmi in poskočne džese — drugače pa je mir in tišina naokrog. Nervozni ljudje se morajo tu pomiriti na sroci bolni morajo ozdraveti, če gledajo bližnjo vinorodno kapelo le s doline in pijejo dar prirode, radinsko slatino.

In tako končamo z Rádnico, z morda najbolj znanim krajem ob priekških cestah, zakaj nadaljnja pot avtomobila je šla po cesti, ki ni tako pozabljena in deviška ko ona po Ščavniški dolini. Zato pa bo po njej zabrel še drugi avtomobilski družbe, in sicer, kakor se nam zatrije, že letos, če pa ne, kar dostavljamo mi, ontá pa itak vendar denok enók — drugo leto«.

Otok v peči

Murska Sobota, 31. julija. V Srdci na avstrijski meji sta tamonjemmu mizarju zbolela na neki kožni bolezni dva otroka, od teh je imel eden sedem, drugi pa pet let. Domači so poslali v apoteko po neko črno mažo, s katero so otroka namazali po vsem životu.

Da bi pa maža bolj učinkovala in v priporočanju, da čim več toplote, toliko bolj za otroka, da napravila nesrečna mati usodopolni korak. Ravni korak je bila spekla v domači kmečki peči kruh, peč je nekoliko ohladila, potem pa je položila oba otroka na leseni deščici in ju porinila v peč. Starejšega bolj globoko, mlajšega pa le nekoliko od odprtine v notranjost. Ta je bil tudi, ki je začel kmalu vpiti, dočim je starejši takoj izžubil zavest. Ko so ju na vpitje potegnili ven, starejšega tudi ribanje s jezihom ni prebudilo več k življenju in je v soboto umrl. V ponedeljek je bilo trupce sodno obducirano.

Naj bi bil ta strašen primer resen memento zdravstveni upravi, da zasede zdravniška mesta v Gornji Lendavi in v Cankovi Razmre, kakor so sedaj, so nedopustne.

Zastopstvo za Slovenijo: Dr. A. Kansky kemična tovarna LJUBLJANA, Gledališka ulica

Domače vesti

Naročnikom

Zadnje dni so dobili položnice vsi oni naročniki, ki jim je naročnina potekla s koncem julija. Prosimo jih, da jo obnove takoj privede dne tega meseca. Kdor je na naročnini še kaj na dolgu, naj obenem poravnata tudi ta zaostanek.

Uprava »Jutra«.

Pot naših novinarjev na Poljsko. Vračajoč obisk svojim poljskim tovarišem potuje danes večja skupina naših novinarjev na Poljsko. Kot delegati potujejo: kot zastopnik Centralnega presburoja dr. Milorad Radovanović, za redakcijo »Politike« urednik Mihajlo Petrović, za »Vreme« Stanislav Krakov, za »Pravdo« Miloje Sokić, za »Slovenca« Viktor Švajger, za zagrebske »Novosti« pa Branko Jovanović. Delegacija vodi predsednik Tiska Male antante Vladislav Fabjančič. Razen navedenih novinarjev so v svojem imenu odpotovali na Poljsko še nekateri drugi ugledni novinarji, ki bodo ravno tako kakor delegati gosti vladne republike Poljske. Prometni minister je dal novinarjem na razpolago poseben vagon. Novinarji, ki prispejo jutri v Varšavo, bodo v soboto položili svoj venec, okrašen z našimi in poljskimi državnimi trakovi, na grob neznanega poljskega junaka. V Varšavi ostanejo novinarji tri dni. Sprejel jih bo zunanji minister g. Zaleski. V smislu o obeh straneh izražene želje se bo pri tej priliki ustanovila Liga poljsko-jugoslovenskega tiska. Iz Varšave potujejo naši novinarji v Vilno. Poznanji in dalje na poljsko morje, odkoder potujejo na povratku Krakov, historično mesto politične in intelektualne Poljske.

Izpit za rezervnega inž. podporočnika je napravil Otmir Čizček-Baylner, dijak druge skupine inženjske dišake čete v Karlovcu.

Napredovanje v državni službi. Inspektor dr. Franc Stegenšek pri davčnem odeljenju finančnega ministrstva je imenovan za višjega inspektorja v 5. skupini I. kategorije. Asistent na tehnični fakulteti ljubljanske univerze dr. Janko Kavčič je imenovan za docenta v 8. skupini I. kategorije. Arhivska pripravnica Frnja Hvala pri državnem zastopništvu v Ljubljani pa je pomaknjena v 4. skupino III. kategorije.

Naši oficirji na Poljskem. Na povabilo poljske vlade in poljskega vojnega ministrstva odpotujejo na Poljsko tudi naši generalštabni pripravniki z generaloma Beličem in Tasičem in generalštabnim polkovnikom Bodijem. Naše oficirje spremlja na potovanju vojaški ataše poljske republike v Beogradu g. Mješislav Stražinski. Svrha obiska je upoznavanje Poljske, njene vojske in njene vojne industrije. Naši oficirji, ki bodo prisostvovali vojaškim vajam konjskih, artiljerijskih, inženjskih in aviačijskih poljskih enot, ostanejo na Poljskem dvajset dni in obiščejo pri tej priliki tudi veliko razstavo v Poznani. Na povratku v domovino se bodo naši oficirji pomudili nekoliko dni tudi na Češkoslovaškem, kjer bodo prisostvovali velikim vojaškim manevrom.

Dr. Ploj je odpotoval v Pariz. Pomočnik delegata naše vlade pri reparacijski komisiji g. dr. Miroslav Ploj, ki je imel službene opravke v Beogradu je v torek Preko Bleda odpotoval v Pariz.

Zastopniki meščanskih šol pri ministru prosvete. Predvčerajšnjim so ministru prosvete posetili član upravnega odbora Zveze učiteljev meščanskih šol v naši kraljevini ter mu izročili resolucije kongresa meščanskih učiteljev, ki se je nedavno vršil v Pančevu. Razložili so ministru potrebo zakona o meščanskih šolah, s katerim naj bi se uredil pravilen razvoj meščanskih šol ter določil položaj njihovih učiteljev in učencem teh šol omogočilo šolanje v srednjih strokovnih šolah. Minister je obeludal, da se bo izraženim željam po možnosti ugodilo in da bo Zveza tudi lahko sodelovala pri izdelavi zakona o meščanskih šolah.

Društvo jugoslovenskih akademikov v Ptuj. V petek 2. avgusta ob 17. se vrši v Narodnem domu 8. redni občni zbor Društva jugoslovenskih akademikov v Ptuj. Vljudno vabimo vse g. starejšine in člane ter jih prosimo za kar najštevilnejšo udeležbo. — Odbor.

Prijateljski sestanki. V Kranju prirede v sredo dne 7. avgusta zvečer prijateljski sestanki četrtošolci iz l. 1888-89 bivše nižje kranske gimnazije o priliki svoje 40 letnice, drugi dan pa izlet na Jezersko. Poleg sošolcev tega letnika se vabijo k sestanku vsi dijaki bivše kranske nižje gimnazije. Informacije podajata Ivan Košnik in Ivan Kumer v Kranju.

Spomenik Grgrurja Ninskega dovršen. Kakor poročajo iz Splita, je spomenik Grgrurja Ninskega že postavljen in dovršen tudi cementno podnožje. Spomenik, ki je sedaj zgrajen, bo prihodnji mesec odkrit na slavnostnem način. Slavnostnemu odkritju spomenika bo prisostvoval tudi kralj.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani ima po stanju z dne 1. julija l. 99.864 članov in sicer 68.434 moških in 31.430 žensk.

Izpolnitev avtobusne proge Vransko-Celje in nazaj, lastnik Ivan Kotar, bo od 27. t. m. takole izvedena: Dnevno: Vransko, odhod 15. Celje prihod 16. Celje odhod 18.30. Vransko prihod 19.30. Ob nedeljah in praznikih: Vransko, odhod 19. Celje prihod 20. Celje odhod po večerni predstavi Celje, mestni kino.

Naši v Ameriki. Iz Clevelanda poročajo da je v tajništvo jugoslovenskega poslanstva v Washingtonu bil nedavno nameščen g. Anton Družina iz Clevelanda. Družina je študiral na univerzi v Chicagu ter bil sotrudnik slovensko orijentiranega lista »Cleveland Journal« in »Mladinskega lista« — Hrvatsko pevsko društvo »Preradović« priredi v proslavo petnajstletnice svojega obstoja dne 10. novembra letos v mestu

Gary pevski zlet z nagradnim tekmovalcem, h kateremu so povabila vsa hrvatska, slovenska in srbska društva širom Amerike. — Dne 6. julija je v Clevelandu umrla Marija Zakrajšek v visoki starosti 81 let. V Clevelandu je bivala 40 let in je bila ena najstarejših slovenskih naseljenk Rodom je bila iz Goriškega. Istotam je umrl rojak Franc Mirtič iz Dolnega Ajdovca, v Bridgevillu pa Frank Rapsel, rodom iz Germulji pri Škocjanu na Dolenjskem. V Ameriki je živel 29 let. V Južni Ameriki, v Montevideo, je v tamkajšnji bolnici »Marciel« preminul goriški rojak Pavel Furlan, star 31 let. Rodom je bil iz Ložice pri Vipavi. V Južno Ameriko je prišel pred petimi leti.

Zračni promet Zagreb-Beograd. Zračni promet na progi Zagreb-Beograd se z današnjim dnevom v toliko izpremeni, da odleti aeroplan iz Zagreba že ob sedmih zjutraj, avtobus pa se z Jelačićevega trga odpelje ob 6.15 na aerodrom v Borongaju.

Kongres godbenikov. V Beogradu se sestane kongres vseh godbenih organizacij naše države. Kongres je sklican po nalogu prosvetnega ministrstva, ki nadzoruje organizacije. Zborovalo se bo v hotelu »Amerika«.

Primorci iz kočevskega sreza prirede v nedeljo 4. t. m. okrožni izlet v Kočevje z zanimivim programom. Vsi Primorci in prijatelji primorskega pokreta prihitite v nedeljo v Kočevje.

Akt se je zgubil. Že koncem meseca junija so poročali listi, da bodo uradništvu in učiteljstvu izplačani zaostali dolгови, selitveni stroški, potnine itd. iz druge in tretje tranže švedskega posojila. Po zahtevu od merodajne strani je denar na razpolago. Morda so drugi uradniki tudi dobili poplačane te vrste dolgove že meseca julija, kakor so pisali listi, a izjema je pri upokojenem učiteljstvu. Tozadevni akt fin. direktorije F. br. 9944 z dne 27. junija t. l. odposlan na prosvetni oddelek, se je zgubil in ga ni nikjer. Denar tu, akta nikjer. Pri dobri volji bi se morda le dobil. Saj je predobro znano pod kakšnimi težkimi gnotnimi razmerami živi danes uradništvo aktivno kakor upokojeno.

Kino Ideal Danes smeh!
„Saxofon Suzi“
Any Ondra
Ob 4., pol 8., 9. Din 2, 4 in 6.

V gumijastem čolnu po svetu. Iz Splita poročajo: V torek sta prispela v Split v gumijastem čolnu, težkem 25 kilogramov dva mlada potnika Robert Pako iz Maribora in Oton Holan z Dunaja. V tem čolnu potujeta mlada moža po svetu in sta baje prepotovala že 11.000 km. Na potovanju bosta še tri leta in bosta prepotovala še 30.000 kilometrov.

Mučen incident se je odigral, kakor nam poročajo z Bleda, v torek zvečer v tukajšnji kavarni Toplice. Jugoslovenski gostje so se že dalj časa pritoževali, da se v tej kavarni pri muziki, pesmi in raznih nastopih preveč prezira naš domači živelj. Lastnik kavarne je na pritožbe odgovarjal, da kavarne ni zgradil za domačine, temveč za tuje. V torek zvečer so srbski hrvatski in slovenski gostje, med njimi več višjih oficirjev in odličnih predstavnikov gospodarskega sveta, glasno protestirali proti preočitnemu madžarskemu obiležju večera in došlo je do nemilih prizorov. Mučen incident je izzval na Bledu živahne komentarje. Domači gostje, ki so protestirali, izjavljajo, da s svojimi gestami nikakor niso hoteli žaliti tujih gostov, katerim je treba naravno posvečati pažnjo in jim z vsestransko obzirnostjo kazati, da so nam dragi in dobrodošli. Treba je tudi konstatirati, da se tuji gostje na Bledu vedejo tudi v tem oziru strogo korektno in še ni bilo nikdar najmanjšega konflikta. Nasprotno: odnošaji med domačini in tuji so kar najpristranejši. Protest je bil naperjen je proti temu, da se je domačo govorico, pesem in zabavo — namerno ali ne — že nekaj časa popolnoma preziralo, pritožbe pa niso zalegle.

POTENJE ROK, NOG itd.
zanemljivo odstrani »Sudor«-mast lekarne »Pri orlu«, Celje.

Druge pismena očetna hčitačija za prevzem raznih del pri razširjenju sanatorija na Golniku se bo vršila 10. t. m. na gradbenem oddelku Gosposka ulica 15-I. Glej tozadevni oglas v današnjem »Jutru«.

Tristopetdesetletnica mesta Karlovca. Mesto Karlovec bo prihodnji mesec proslavilo svojo tristopetdesetletnico. Za proslavo vlada med tamkajšnjim prebivalstvom veliko zanimanje. Na programu proslave je med drugim premijera drame »Zidane Karlovca«, s katero se bo otvorila sezona ljudskega gledališča. Za to priliko je M. Gjurč izdelal deset bakrorezov o mestu Karlovcu, profesor Nikšić pa je spisal zgodovino mesta Karlovca. Pri proslavi bodo sodelovala mnoga karlovaška društva.

Slovenski delavci na Sušaku težko poškodovan. Delavec Franc Juršan iz mariborske okolice je bil na Sušaku zaposlen pri tvrdki Jadvar. V ponedeljek zvečer je bil na Delti zaposlen pri premeščanju vagonov. Pri tej priliki ga je vagon pritisnil na sklad desk, pri čemer je dobil težke poškodbe. Prepeljali so ga v reško bolnico, ker v sušaki bolnici ni bilo razpoložljivega prostora. Juršanove poškodbe so hude.

V vodnjak je padel, ko je meril nekdo zemljišče pri Sv. Ivanu v tržaški okolici, cestni tehnik Peter Golič. Ko je hitel čez travnik, ni opazil globine in je treščil v njo s krikom. Kmetje mu niso mogli pomagati. Ko so prišli ognjezgašci, je bil Golič že mrtev. S težavo so potegnili njegovo truplo iz globokega vodnjaka.

Vešik požar. Pri Prestranku je zgorelo poslopje Ivana Mavra. Prihitieli so ognje-gasci iz Slavine in potem še iz Postojne ter preprečili, da ni zajel ognja še drugih hiš. Požar je napravil škodo 45.000 lir.

Na evangelijskem pokopališču v Trstu je kradel rožne nasade 25 letni Albert Svetina. Nagovarjal ga je k temu 37 letni Ivan Sošić. Just Kocjančič je dožil Svetino, da mu je izmaknil nekaj semen. Pred sodniki je trdil Svetina, da je krivda njegova in da je Sošić nedolžen. Po dolgi razpravi je bil obsojen Svetina na 2 leti, sedem mesecev in 15 dni zapora, Sošić pa na sedem mesecev zapora in 175 lir globe. Precej ostra osodba.

Na Opčinah pri Trstu so aretirali nekega Andreja Škrli, ki so ga orožniki iskali že dolgo časa, ker ima nastopiti zaporno kaznen 18 mesecev zaradi tatvine. Prijeli so ga v bližnjem gozdiču, kamor je bežal pred orožniki. Pri Škrli so dobili bodalo, revolver, naboje in denarnico s 4450 lirami. Oddali so ga v zapore v ulici Coroneo v Trstu.

Med. univ.

Dr. Francé Logar

Specijalist za zobozdravništvo in ustne bolezni, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 14/1, od 1. avgusta zopet ordinira vsak dan od 10. do 12. ure dop. in od pol 3. do 5. ure popoldne. 9292

Zobozdravnik

dr. A. Praunseis
zopet redno ordinira
v Ljubljani, Marijin trg stev. 3
Tel. 2782

Zopet mrtvec brez glave in nog. V Pirou so v torek zvečer na keju Nišave našli moško truplo brez glave in nog. Truplo sta našla sodni uradnik Olimpič in trgovec Kosta Veliković. Pogled na mrtveca je bil grozen: truplo ni imelo glave, ne nog; odsekane so bile tudi roke. V bližini so našli tudi vrečo, v kateri je bil najbrže prinešen mrtvec v grmovje ob Nišavi. Pirou je zaradi groznega umora skrajno razburjen. Mrtveca so pod stražo pustili na licu mesta, dokler se ne snide sodna komisija.

Samomor dijakinja. S Cetinja poročajo: Vse mesto je bilo prošli ponedeljek vznemirjeno z revolverskim strelom, ki je nenadoma počil v hiši Krste Pečevića, blaginika oblastnega odbora. V njegovi hiši stanuje tudi njegova sestra vdova Riste Lekića, komandirja črnohorske vojske, Danica, hčerka Riste Lekića, dijakinja 7. razreda gimnazije, ki študira v ruskem internatu v Bečeju je izvršila samomor. Pogrnala si je kroglo v čelo. Ostala je na mestu mrtva. Pokojna Danica je bila dekle ve-sele npravi in je živela v izobliju. Domneva se, da si je končala življenje zaradi nesrečne ljubezni.

ITO — zobna pasta najboljša.
Tovarna Jos. Relch sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izvršitev.

I. Hribški, Razredni učitelj. Knjiga je pravkar izšla v založbi Obistne založbe šolskih knjig in učil v Ljubljani ter se dobiva pri založnici kakor tudi v vseh knjigarnah za ceno 30 Din. Učitelj in učiteljice, segaite pridno po knjigi, ki jo je vprav za vas spisal odlični strokovnjak na osnovno šolskem polju. Mnogo zanimivega in za šolo porabnega boste našli v tej neprilicno kramlajoči knjigi. Solam da založnica običajni popust. 1017

Iz Ljubljane

Jubilel zvestega službovanja. G. Filip Turk, ravnatelj galanterijske trvdke A. Krisper na Mestnem trgu praznuje danes 30 letnico svojega zvestega in požrtvovalnega delovanja pri isti trvdki. G. Turk je bil med prvimi člani trgovskega društva »Merkur«, pri katerem je več let z vnmemo deloval. Bil je vedno značajan in odločen narodnjak. Jubilantu naše iskrene čestitke!

Na adresu mestnega magistrata. Prejeli smo: Odkar stoje v Koleziji mestne hišice, ni izginila tu ne le vsa nekdanja idila, temveč sta izginila tu tudi mir in varnost zasebne lastnine. Kot jate vrabcev preletavajo otroci od vrta do vrta in naskakujejo sadeže z vso brezobzirnostjo, pri čemer jim ni zapreka ne ograja in ne plot. Pri tem lomijo veje, teptajo njive in mečejo v vrtove kamenje, tako, da ogražajo celo osebno varnost. Za izpremembo na tekašo po ulicah in črtajo, rišejo in držejo po hišnih zidovih z vsakovrstnimi barvili in predmeti, pri čemer ne trpi samo zunanost poslopij, temveč ima gospodar tudi občutno gnotno škodo. Prizadej prosimo zato mestni magistrat, naj pouči svoje najemnike, da morajo njihovi otroci tulo lastnino spoštovati, in naj nastopi proti kršilecem z isto energijo, kot je nastopil po svojem organu v varstvo javnih lip v Kopališki ulici v času cvetja, drugače se bomo morali zateči po svoje pravice na sodišče.

Novo avtobusno progo Ljubljana-Kranj preko Mengša in Velešova odprta danes Maloželezniška družba. Začasni vozniki red: odhod iz Ljubljane ob 6. in 13.30, iz Kranja ob 8.15 in 16.

Javna dražba zarubljenih predmetov bo dne 10. avgusta 1929, od 9. dop. dalje na mestnem magistratu. Več na razglasu, ki je nabit na mestni deski.

Vztrajna škodoželjnost. Posestnica vile v Linhartovih ulici Minka Žaner je opazovala že dalje časa, da ji poškoduje nekdo iz hudobnosti na domačem vrtu razne kulture. Ko se je podrobneje zanimala za stvar, je ugotovila, da s kadeč čez plot čuden kozel v osebi vrtarja Vinka J. Ko ga je nekoč vlovila na vrtu in izročila oblastem, je bil J. obsojen na zapor. Mesto pa, da bi se Vinko poboljšal, se je sedaj, ko je prišel iz zapora, hotel še nadalje znati nad Žanerjevo. Tako je omenjena zasačila predznega vrtarja zopet večkrat na svojem vrtu, ko ji je pohodil več gredic, razmetal zelenjavo, poruval fižol in razbi-

jal šipe. Oškodovanka je Vinka zopet prijavila policiji in se bo moral ta ponovno zagovarjati zaradi povzročenih škod.

Onemogel delavec. Na Vidovdanski cesti se je zgrudil včeraj okrog 7.30 mlad okrog 20 leten delavec. Popolnoma onemoglega so ga našli na cesti pasanti, ki so obvestili stražnika, ta pa rešilno postajo. Skoro nezvestnega fanta so pripelali v splošno bolnico. Kakor smo se informirali, je bil to leta 1909 rojeni delavec Herman Leks doma nekje iz okolice Maribora, ki je prišel v Ljubljano s trebuhom za kruhom.

Zadnji dnevi Meslje ali »Pasijon« minister v treh delih (14 slik) se ponovi zdajkrat po znižanih cenah v nedeljo dne 4. t. m. ob 7. zvečer na Stadionu Mladinskega doma — Kodeljevo. Po predstavi vozijo cestnoelektrični vozovi od garnizijske bolnice v smeri proti glavnemu in dolenjskemu kolodvoru.

Huda nesreča vajenca. V št. Vidu nad Ljubljano se je včeraj popoldne težko ponesrečil 16 letni ključavničarski vajenec Ivan Pirč. Fant, ki je zaposlen pri ključavničarju Antonu Kremžarju, je imel opravka pri stroju okrog katerega se je sukal nekam neprevidno. V trenutku, ko ni pazil in prišel z desno roko preblizu stroja, ga je ta pograbil in mu mahoma odtrgal roko v laktu. Na strahovit krik ubogega Pirca so prihiteli njegovi sodelavci, ki so ga odvlekli proč in stroj ustavili. Pirč se je onesvestil in mu je prvo pomoč nudil okrožni zdravnik dr. Arko. Iz št. Vida so takoj na to telefonirali po rešilni avto, ki je prepeljal ubogega ponesrečenca v splošno bolnico, kjer so ga operirali.

Ukraden voziček. Cecilija Findeisenova je predvčerajšnjim popoldne spravila v vežo hiše št. 2 v Celvijski ulici 200 Din vreden otroški spornik voziček, ki pa se ga je v primerem trenutku polastil neznan tat. Findeisenova je tatvino opazila šele popoldne in je po dolgem iskanju izsledila voziček v lokalni trgovski s starinami Uršule Jamnikove na Galusovem nabrežju. Jamnikova je povedala Findeisenovi, da ji je malo prej prodala voziček za 30 Din neka ženska, ki se je predstavila za Marijo Petkovskovo iz Rožne doline. Jamnikova, ki je seveda voziček plačala, oškodovanki nj hotelo vozička izročiti kar tia v en dan in je zahtevala odškodnino.

Zobozdravnik dr. Cirman
od 1. avgusta
zopet redno ordinira

Razprodaja
DAMSKIH OBLEK

navadne perline od Din 58.—
svilene 95.—
F. I. GORIČAR, Ljubljana,
Sv. Petra cesta 29

Restavracija
Hotel „Union“
vsak četrtek in nedeljo
original Radio-koncert
na vrtu.

Poljska tatvina. Na ljubljanskem polju pa tudi na polju poleg Most so v letošnjem poletju poljske tatvine zelo pogoste. Pri pristojni oblasti je bilo podanih že več zadenih pritožb, vendar so ostali storilci večinoma neizsledeni. Predvčerajšnjim na vse zgodaj zjutraj pa je zasledil stražnik 22 letno Tono R., ko je nesla po poti Pod Ježami v predpasniku več fižola in okrog 10 kg sveže nakopane krompirja. Stražnik je dekle ustavil in mu je takoj priznala, da je res nakopala krompir in natrgala fižol na eni izmed njiv v tamošnjem okraju. Kakor je stražnik doznal pozneje, je bil oškodovan posestnik Krnje Jevnikar, ki se je pritožil, da so mu z njegove njive odnašali tatovi poleg fižola tudi čebulo. Aretirana, ki je zaposlena kot delavka v eni tamošnji tovarni, se je zagovarjala, da jo je zavedla na pot tatvine mizerija, kajti njen zaslužek nikakor ne odgovarja življenjskim potrebam.

Kopališče v hotelu »Slon« je zopet odprto. 1018

Pevsko društvo »Slavec« 2. t. m. ob pol 8. zvečer obvezen članski sestanek. 1019

Iz Celja

Dva nepooblaščenca prodajalca slik. V torek popoldne so prišli v Prešernovi ulici 34 letnega delavca Ivana Kostiča in 40 letnega vojneke invalida Dragiča Vasiča oba iz Bele Reke v bogatškem srezu, ker sta po mestu prodajala slike vladarske rodline brez predpisane dovoljenja.

Poškodba splava v moškem kopališču. Kopališki mojster v moškem kopališču ob Savinji je naznanil tri kopalce, češ da so pred dnevi obračali zadnji del splava pri kopališču in ga pri tem pokvarili. Ovadeni kopalci trdijo, da so sicer potegnili splav preko Savinje, a so ga že poprej poškodovale neke druge osebe.

Med. Univ.
Dr. Ivič Stjepan
večletni asistent-zdravnik Drž. zdravilišča TOPOLSKA, specialist za pljučne bolezni in tuberkulozo, ordinira od 1. avgusta naprej vsaki dan od 9.—11. dop. in od 3.—5. pop. v Celju, Vodnikova ulica 5. 9293

Drzen tat prijet. Kakor znano, je gđ. Švajgerjeva, blaginčarka pri tvrdki V. Hladin v Prešernovi ulici, ki stanuje v isti hiši, 15. julija ob petih popoldne zasačila pred svojo sobo neznanega moškega, ki je bil trenutke poprej ukradel iz nočne omare v sobi srebrno žepno uro in škarje. Gđ. Švajgerjeva je tatu prijela, mu vzela predmeta naročila domači kuharici, nai pa-

Kino Ljubljanski dvor!

Telefon 2730

Vrat omne pustolovščine!

Barbara

Ronald Colman.

Ob 4., četrtek na 7., pol 8. in 9.

zi nanj in odhitela po poslovdio. Ko se je vrnila tatu ni bilo več. Posrečilo se mu je odpreti zaklenjena vrata na dvorišču, ker niso bila zaprta z zapalom. Tat se je nekaj časa srečno izmikal oblastem, v sredo 31. julija ob pol 9. dopoldne pa ga je služboju-či stražnik na podlagi ovadbe v mestu aretiral. Tat je 55 letni rudar Josip Pepevnik s Sp. Hudinje. Pravi, da je bil kritičnega dne vinjen in da se ne spominja svojega dejanja. Sedaj mu bodo na sodišču osvežili spomin.

Iz Maribora

Za doktorja vsega zdravilstva je promoviral 26. julija na univerzi v Gradcu g. Srečko Škerjanc iz št. Ruperta v Slov. gorah, sin bivšega dolgoletnega tamkajšnjega nadučitelja. Naše iskrene čestitke!

K spremembam pri Narodnem gledališču pripominjamo še toliko, da je imenovan za glavnega režiserja dolgoletni član in odlični režiser g. Josko Kovič.

Poučni izlet srbskih kmetovalcev. Kmetovalci iz Južne Srbije prispejo danes dne 1. avgusta popoldne na Grobelno, od koder se podajo na kmetijsko šolo v št. Jurju. V okolici št. Jurja si bodo ogledali nekaj kmečkih posestev in zadrugna naprav. V Maribor prispe ekskurzija v petek, 2. t. m. z vlakom ob 9.24, si ogleda vinarsko šolo in odpotuje popoldne z brzovlakom proti Zagrebu. Zeleti bi bilo, da bi bil sprejem na kolodvoru priskrben. Zato se vabijo prijatelji naših južnih bratov, posebno pa še vse kmetijske organizacije, da se zanesljivo udeležijo sprejema na kolodvoru v petek ob 9.24.

Otvoritev avtobusne proge Konjice-Oplotnica. Mariborskemu mestnemu avtobusnemu podjetju je bila podeljena koncesija za prevažanje potnikov iz Oplotnice v Konjice in nazaj. Promet na tej progi bo odprt v soto, dne 3. t. m. Avtobus bo imel zvezo z vlaki Konjice-Poličane in nazaj, ter na avtobuse, ki vozijo na progi Maribor-Celje. Ker bo avtobus prevažal tudi pošto, bodo osedaj naprej Oplotničani redno dobivali svojo pošto.

S čolnom do Črnega morja. Včeraj dopoldne so se štirje mladi sportniki — Herbert Cerič, Albert Visintin, Herbert Jurič in Norbert Straaalm — odpelali iz Studencev v velikem čolnu proti Beogradu, odkoder nameravajo dalje po Donavi do Črnega morja. Čoln in vesla so sami izdelali v Vuzenici, kjer so bili zaposleni 14 dni pri splavarjih in so si prislužili denar za potovanje. Upajo, da bodo absolvirali dolgo pot v enem mesecu. V Konstanci ob Črnem morju se nameravajo izkrcati in se potem z železnico vrniti v Maribor.

Planinsko slavlje na Klopnem vrhu. V nedeljo, 4. avgusta priredi mariborska podružnica SPD ob priliki dogotovitve vseh del povečave koč na Klopnem vrhu planinsko slavlje, h kateremu vabi vse ljubitelje našega zelenega Pohorja. Ob 10. do 11. maša na prostem, nato pozdravni govori in neprilijena planinska zabava z raznovrstnim sporedom. Za dobrobit planincev bo kar najbolje preskrbljeno. Proslava se bo vršila ob vsakem vremenu.

Umri je včeraj dopoldne v Mariboru po dolgem bolehanju bančni ravnatelj v p. g. Alojzij Malj. Pogreb se bo vršil v petek, ob 16.30 iz kapele mestnega pokopališča na Pobrežje. Blag mu spomin, preostali nam še sožalje.

Udruženje jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev, podružnica Maribor, priredi danes 1. avgusta, ob 8. zvečer, tovarišem Dragotinu Kosirju iz materialnega skladišča ter ostalim uradnikom kontrole dohodkov, ki so premeščeni v Beograd, v Narodnem domu odhodnico pri kateri bodo sodelovali tudi magdalensko Olepševalno društvo, Sokol in Udruženje činovnikov. Svirala bo godba »Drava«, pevski zbor »Drave« pa bo nastopil z več točkami. Ob lepem vremenu bo odhodnica na vrtu, ob slabem pa v veliki dvorani. Vabljeni vsi prijatelji k čim številnejši udeležbi.

»Volkstimm« in manifestacija Dravske doline. Mariborski nemški organ bivših socialistov, si je privoščil neslanost, da je o lepi manifestaciji v Marenbergu napisal grd pamflet na račun tamošnjih Slovencev. Med drugim pravi, da je pač iz Maribora prišlo par ducatov ljudi, ljudstva pa ni bilo. Seveda, če smatramo pri »Volkstimm« za ljudstvo par marenberških Nemcev, katerih ponižni politični služabniki so tako zvani socialisti v Marenbergu še vedno, potem ljudstva res ni bilo. Marenberški socialisti naj se raje skesano potrkajo na prsi in naj raje povedo kako so nemškim kapitalistom pomagali s svojimi glasovi do nezaslužene moči v marenberški občini, ne pa, da besedičijo o boju proti ljudskim izkoriščevalcem, ki ga dejanski nikjer ne vodijo, ker se kihnti ne upajo brez dovoljenja nemških kapitalistov.

Podlegla poškodbam. 78 letna Marija Mum, o kateri smo v torek poročali, da jo je na državni cesti povozil posestnik Alojzij Nekret, je včeraj na posledicah težkih poškodb na glavi in desni roki ter zaradi pretresa možganov umrla.

Najdeno truplo utopljenca. V petek popoldne je v prostem kopališču pri Katrji v Studencih, kakor smo že poročali, utonil 22 letni pečarski vajenec Leopold Drobinc, navdušen pevec in priznan tenorist. Na potu k pevski vaji društva »Enakost« se je šel v silni vročini še pohladiti v Dravo, kjer ga je prijel krlj in so ga tak

KUPARI

pri Dubrovniku

Največje in najlepše morsko kopališče na južnem Jadranu, 4 moderni hoteli. Sobe že od 20 Din naprej. Prvorazredna kuhinja, izvirna pitna voda. Igrišče za deco in odrasle. 2 igrišča za tenis. — Vsakdanji koncerti. — Bar. — Dancng. — Avtogaraža. — Pošta. — Telefon. — Zdravnik. — Polasna dale in naročila sprejema: Kopališče Kupari. Odl. B.

valov. Vsi poizkusi, da bi našli njegovo truplo, so se izjalovili. Splošno se je mislilo da je Drava odnesla svojo žrtev s seboj. Včeraj jutraj pa so studenjski fantje nedaleč od kraja, kjer je utonil Drobinc, opazili truplo ladičarja, ki je imel na sebi samo kopalne hlače. Obvestili so o dogodoku takoj orožniško postajo v Studencih, nakar so potegnili utopljenca na suho in v njem takoj spoznali Drobince. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico v Studencih.

a— Vlom pri Sv. Marijeti ob Pesnjah. Ko je šel posestnik Josip Parklič včeraj jutraj klicat svojega hlapca, se je priplazil tedaj v hišo neznanec, ki je vdrl v zaklenjeno omaro ter odnesel Parkliču razen 4000 Din v gotovini še zlato uro z verižico in popolnoma novo črno obleko. Orožništvo je ukrenilo vse korake, da izsledi nevarnega vlomilca.

Iz Novega mesta

n— Afera z ukradenim krompirjem. — Zenska bolnica je prijavila orožniški postaji, da so neznan poljski tatovi izkopali na njeni njivi, ki leži ob pobočju Kapiteljskega hriba, krompir v dolžini 60 m. Kot osumljenici tatvine so prišli v poštev delavci zaposleni pri gradbi novega šolskega poslopja. Orožniki so se napotili v delavsko barako, kjer si delavci sami kuhajo in so zaplenili vrečo krompirja, ki ga je spoznala prednica sestra Patricija Muren za last bolnice. Naslednjega dne je prišel s par delavci v bolnico po krompir stavbnih podjetnikov. T. t. je protestiral proti zaplenbi, čes da so delavci kupili krompir pri tržnici Goleš. Ker je v nasprotju s to izjavo trdila Goleš izjavila, da delavci sicer kupujejo pri njej življenjske potrebščine, da pa jim ni dobavila krompirja, je orožniška postaja predala vseh deset osumljenцев državnemu pravdnstvu.

n— Draginja. Od vseh strani prihajajo ugodna poročila o letošnji žetvi ter o pometivih mlevskih izdelkov. Pri nas se tega ne opazja. Nasprotno. V času žetve, ki je letos izredno dobra, smo celo doživeli, da so cene poskočile. Naši mokrari drže ceno pšenice moki od 4.15 do 4.50 Din, kruha in ostalemu pecivu se cene isto tako niso znižale, ostale so iste, kakor pred 10. leti. Poleg vsega tega je tudi kvaliteta kruha ostala ista. Povsod prodajajo kruh na kg samo v Novem mestu ga prodajajo na komade. Kmetom se plačuje pri izmeni pšenice po 2 Din. Goveje meso prodajajo po 18 Din, živina pa se kupuje na živo vago dobro rejena po 9 Din, največ po 10 Din kilogram.

Iz Zagorja

z— Kegljanje na dobitke. Kegljaški klub obvešča, da se vsrki kegljanje na dobitke ob sredah, sobotah in nedeljah pri G. Koprivcu v Zagorju. Zaključek kegljanja in razdelitev dobitkov 25. avgusta.

z— Smrtina kosa. V Kisovcu pri Zagorju je preminul 80 letni upokojeni rudar in gostilničar g. Ivan Sepe. Pokojnik, znan odkrit naprednjak je bil priljubljen in spoštovan po celi zagorski dolini. Svojo družino je vzgojil v strogo naprednem duhu in v njegovem lokalju je bilo zbirališče narodnih društev in organizacij. Pred 35. leti, ko se je vrnil iz Amerike, je kupil hišico, v kateri je izrival gostilniško obrt. Velik pogreb je pričel o priljubljenosti pokojnega. Rudniška godba je v sprevedu igrala tubne koračnice, pevsko društvo »Loški glas« pa je zapelo svojemu članu pred hišo, v cerkvi in na pokopališču v srce segajoče žalostinke. Pogrebne sprevede se je udeležilo z zastavami gasilno društvo iz Zagorja in rudarji. Priljubljenemu in duhovitemu možu mir in pokoj, preostalom pa naše globoko sožalje.

Iz Hrastnika

h— Nesreča ni nikdar ugnana. — Pogorleca Klanjskega iz Čee so morali te dni na zdravnikov svet, ker se mu je stanje poslabšalo, prepeljati v ljubljansko bolnico. Doma je pustil pri važnem poljskem delu — ženo in izmed 13 živih — še 10 nepreiskanih otrok.

h— Bivša Logarjeva žaga. Pred letom je kupil rudnik od g. Logarja žago in velik travnik pod Zavraskovo hišo. Prvotno je nameraval kupec žago opustiti. Sedaj se je pa premislil in je žago popravil ter žaga na njej svoj les.

Iz Prekmurja

mr— Vojaška godba v Soboti. V kraje, kjer se nahajajo manjše formacije vojaštva, bi morala priti praviloma večkrat na leto vojaška godba iz najbližje večje garnizije. No, ta praksa se je za Sobotu pričela šele z letošnjim letom. V nedeljo smo imeli tu 24 moških vojaških godbe iz Vazariča, ki so dali popolnoma premenadni koncert s pevskim sporedom, zvečer pa na, do zadnjega razpoložljivega stola zasedenem vrtu župana Benka zelo lepo in precizno izvajali večerni koncert. Po koncertu je zaigrala godba tudi nekaj plesov in se je v naglici improvizirano plesišče vsakokrat tako napolnilo, da so prišli plesalci bolj na svoj račun kot pa plesalci. Bil je lep večer, ki je dokazal, da ima Sobotna vedno dovolj publike, ako gre za stvar, ki je vredna interesa. Upamo, da se bo g. komandant še večkrat poslužil svoje pravice in pozval tudi pozimi to res zelo dobro izvedeno godbo v goste.

mr— Teniški turnir. Med Mursko Sobotno in Ljutomerom so pričeli razgovori za prireditve teniškega tekmovanja med obema krajema. Tenis v Soboti je sicer še zelo mlado dete — goji se prav za prav šele slaba dva meseca, ker do tedaj Sobotna ni imela igrarja, toda igrarji so tako pridni, talentirani in vztrajni, da smo lahko uverjeni, da bodo naši igrarji trd oreh že zelo rutiniranim nasprotnikom.

Iz Konjic

nj— Karambol avtomobila s kolesarjem. Tukajšnji slaščičar g. Ferlin Josip se je peljal s kolesom domov v Vešenik skozi vas Prekrat in je hotel križati državno cesto, medtem pa ga je podrl na tla in vrget okoli 6 metrov preko ceste za njim drveči avtomobil nekega trgovca iz Ljubljane. K sreči Ferlin ni dobil težjih poškodb, ampak le nekoliko prask, pač pa je prestopal mnogo strahu in si je raztrgal obleko. Kolo se mu je popolnoma zdrobilo. Avtomobil je pri tem zavozil v brzjavni drog in ga podrl na tla. Tudi soferju se ni nič zgodilo, pač pa se je avtomobil nekoliko pokvaril. Na tem mestu se je zgodila letos že drugič nesreča. Pred par meseci se je tu smrtno ponesrečil neki učenec.

nj— Občinska cesta, ki vodi od gostilne pri Preskerju do grabenskega Kovarja, se je letos temeljito popravila. Merodajni krogi, to je zainteresirane občine bi se morali pobrigati, da se okrajna cesta za dolgočasne občinske ceste podaljša. Ker za izvršitev tega dela ne bi bili potrebni visoki stroški. Korist od tega pa bi imeli tri občine, posebno pa še tamkajšnji lesni trgovci. Služila bi tudi k povzdigu tujkega prometa v tem lepem kotičku pod Pohorjem. Odtod vodi namreč pot skozi Resnik in Skomarje na Ročlo. Tukaj je tudi najbližji dohod preko Resnika k Winterjevi koči na Pesku, ki jo Dravinjska podružnica SPD v Konjicah dne 15. t. m. slavnostno odprli.

Pazite na ime
NIGGEROL
olje ali kremo
(Patent 5922)

ki sta najstarejši, preizkušeni in najboljši sredstva za solčenje in masažo. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.
DROGERIJA GREGORIČ, LJUBLJANA
Prešernova 5.

Sport

Sportni drobci

Včeraj je prišel na Bled teniški prvak Avstrije Artens, ki bo sodeloval na mednarodnem turnirju na Bledu pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije. Iz Ljubljane se udeležijo turnirja najboljši igralci in igralke SK Ilirije in Atene ter najboljši igrači I. SSK Maribora. Pričakuje se tudi prihod mednarodnih prvakov.

V soboto in nedeljo so se vršile v Splitu plavalne tekme za prvenstvo Splita. Tekme se je udeležilo samo prvak Splita in prvak Jugoslavije ISK Jadran, ki si je priboril brez konkurence prvenstvo splitskega podsaveza v vseh disciplinah plavanja, v skakanju in v waterpolu. Jadran je nastopil z 20 plavalci in 16 plavalkami, ki bodo odstopovali na tekme za državno plavalno prvenstvo dne 9. in 11. avgusta v Ljubljani. Rezultati so bili naslednji:

Juniorji: 50 m prosto: I. Mateljan 32.2, 2. Pazinović 34, 3. Zekan 34.7. 100 m prosto: I. Pazinović 1:31.6, 2. Ilić 1:36.2. 100 m hrbtno: I. Nadali 1:33.8, 2. Roje 1:42.8, 3. Delić 1:51. 4 × 50 m prosto: B. moštvo Jadrana 2:18.2, 2. A. moštvo Jadrana 2:20. Skoki: 1. Mateljan 46.38, 2. Bešker 45.52, 3. Ivančević 22.69.

Juniorke: 50 m prosto: I. Ivančič 40.8, 2. Kargotič 43.5, 3. Družević 48.4. 100 m hrtno: I. Turic 1:52.8, 100 m prosto: I. Ivančič 1:49.5, 2. Kargotič 1:51.8, 3. Šurić 1:58.4. 4 × 50 m prosto št. 1. Jadran 2:49.3, bolje od jugoslovenskega rekorda (Jug-Dubrovnik 2:52).

Seniorke: 100 m prosto: 1. Godina 1:26.1, 2. Jerković 1:39.4, 3. Radić 1:40. 400 m prosto: 1. Roje 6:58.2, 4 × 100 m: 1. A. moštvo Jadrana 6:16.7, 2. B. moštvo Jadrana 6:21. 100 m hrtno: 1. Godina 1:51.9, 2. Jerković 1:57.

Seniorji: 100 m prosto: 1. Senjanović 1:04.1 (bolje od jugoslovenskega rekorda, Senjanović 1:04.4), 2. Gazzari 1:09.3, 3. Mirković 1:10.3. 400 m prosto: 1. Senjanović 5:30.8, 2. Roje 5:51.6, 3. Barać 6:5.5. 1500 m prosto: 1. Roje 23:6.2, 2. Špero 25:45.2. 4 × 200 m: 1. A. moštvo Jadrana 11:05, 2. B. moštvo Jadrana 18.2. 200 m prosto: 1. Barać 3:18.8, 2. Brković 3:27.2. 100 m hrtno: 1. Barać 1:31, 2. Matijatić 1:31.5, 3. Vlah 1:33.2. Pri skokih z deske in s stolpa je zmagal Ante Pilić.

Ameriški prvak v prsnem plavanju Walter Spence je izboljšal svoj lastni svetovni rekord na 200 yardov na 2:30.8.

Željezničari (Zagreb) : Ilirija

V nedeljo gostuje v Ljubljani simpatično moštvo zagrebških Željezničarjev, ki so naši sportisti bili v dobrem spominu, ko so izšli kot sigurni zmagovalci nogometnega turnirja ob priključitvi desetine Hermesa. V zelo lepi in nadmožni igri so zasluženo premagali slovenskega prvaka ASK Primorje s 3:1 ter nato v finalu tekmi s Hermesom osvojili pokal. V svojih nastopih so se pokazali kot izredno disciplinirani in fair moštvo in ni čuda, da so si pridobili simpatije gledalcev. Željezničari, kakor tudi Ilirija nastopita v najmočnejši postavi. Pričetek ob 18.

Ping-pong turnir Željezničarski SK (Zagreb) : Ilirija. Ob priključitvi nogometnega moštva zagrebških Željezničarjev se vrši tudi ping-pong turnir med obema kluboma. Turnir se prvič na kopališču SK Ilirije v nedeljo od 10.—12. in od 14.—17. ure. Vsaka stran postavi 7 tekmovalcev, od teh po eno damo. Podrobnosti sledijo.

Službeni LNP. Danes v četrtek ob 20. bo sešla upravna odbora v posebni sobi restavracije hotela »Slon«. Zaradi važnega dnevnega reda prosi predsedstvo točne udeležbe. Ob 21. vabi predsedstvo podsaveza v isti lokal na posvetovanje z ozirom na predstojen letno glavno skupščino LNP predstavnikov ljubljanskih članov podsaveza: klubi so naproseni, da odpošljejo na sejo po enega ali dva pooblaščenca delegata. — Tajnik.

SK Sloboda. V četrtek strogo obvezen trening I. skupine s SK Ilirijo I. ob vsakem vremenu. Do 18.30 naj bodo sledeči igrarji v naši garderobi: Fugina, Gasperšič, Zore, Boncl, Plešcher, Habicht, Ozebek, Vrtačnik, Bine, Brandaš, Makovec, rez. Batič, Slavko, Mlosavljčič, Cimmerman. Prosim točno in vsi. Načelnik.

ŽSK Hermes. Seja občega odbora se vrši v petek, dne 2. avgusta ob 20. pri Končarju. Gosposod Svetice VII. naj skrbijo za postavo imenovane II. kolo turnirja. Suspenz igrarstva Kos Hinko in Zemlak se ukine. Igrarji I. moštva se obvezujejo, da se redno prijavljajo prihodnji teden. Isto velja za rezervno.

„Majdica“

se mi je rodila, zdrava in krepka“, hili pripovedovati svojim znankam gospa Mica. Deklece je že sedaj nečimerno ter zahteva samo snežnobelo in lepo dišeče perilo. Zato si je prineslo kar s seboj

Gospodarstvo

Gibanje trgovstva in obrtništva v Sloveniji

Zbornica za TOI v Ljubljani je sestavila statistiko prijav in odjav v trgovini za drugo četrtletje tek. leta. V tem razdobju je bilo prijavljenih 379 obratov (I. četrtletje 393), odjavljenih pa je bilo 360 obratov (792), tako da dobimo za drugo četrtletje prirastek od 19 obratov, dočim je bilo v prvem četrtletju t. l. število odjav za 399 večje kakor število prijav.

Za prvo polletje dobimo v primeri z istim razdobjem prejšnjih let naslednjo sliko o gibanju trgovstva:

	prijave	odjave	
I. poll. 1927	659	625	+ 34
I. „ 1928	659	757	- 98
I. „ 1929	772	1152	- 380

Iz gornje statistike je razvidno, da se je število prijav v primeru s prejšnjimi leti sicer dvignilo, vendar je število odjav še v večji meri naraslo. V prvem polletju 1927 smo imeli še prirastek obratov od 34; toda že v prvem polletju pret. leta je bilo število odjav za 98 večje kakor število prijav v prvem polletju t. l. pa celo za 380. Gornje številke nam pričajo, da je število trgovskih podjetij, ki je koncem I. 1927 doseglo v Sloveniji že 12.954 obratov, pričelo nazadovati. Gornje številke pa nam še potrjujejo, da se naša trgovina nahaja v težkem položaju in da se je poostil proces likvidacije življenja nezmožnih obratov.

Pri obrtnih podjetjih pa opežamo še nadaljnje naraščanje obratov. V drugem četrtletju t. l. je bilo prijavljenih 706 obratov (v prvem četrtletju 768), odjavljenih pa 461 (563), tako da dobimo prirastek od 345 obratov (205). Za prvo polletje tek. leta je v primeri z odgovarjajočimi razdobji prejšnjih let slika naslednja:

	prijave	odjave	
I. poll. 1927	1177	575	+ 602
I. „ 1928	1413	696	+ 717
I. „ 1929	1474	1024	+ 450

Število prijav se torej stalno dviga, vendar pa število odjav še v večji meri narašča. Zato je tudi prirastek napram lani nazadovolj 717 na 450. Število obrtnih obratov v Sloveniji, ki je I. 1927 znašalo po statistiki Zbornice za TOI 29.129, se je torej do prve polovice tekočega leta pomnožilo na 30.772.

Izgledi letošnje hmeljske letine

Srednjeevropski hmeljski urad je izdal te dni drugo poročilo o stanju hmeljskih nasadov. Poročilo pravi, da skoro tropična vročina zadnjih tednov v hallertauskem okolišju ni škodovala razvoju rastline. Širjenje peronospor se je ustavilo, ker so bili nasadi po večkrat škropljeni (70 % nasadov je bilo po dva do trikrat škropljenih). Padavine zadnjih dni so razvoju rastline zelo koristile. V spaltskem okolišju so hmeljski nasadi lepi, prav tako v herbersburgskem gorskem okolišju, samo, da se je v tem okolišju v zadnjem času pojavila peronospora in da je rastlina zaradi suše v razvoju nekoliko zaostala. Nasprotno pa v tettnauskem okolišju suša hmeljskim nasadom ni škodovala. Tu bo letina ponekod boljše kakor lani. V Schwarzwaldu se pri poznem hmelju povsod opaža peronospora, ki pa doslej ni povzročila večje škode. Drugače pa je rastlina prosta vsakega mrčesa.

Po poročilu nemške sekte je češkoslov. hmeljarskega združenja se je v češkem okolišju rastlina v zadnjem času sicer lepo razvijala (če izvzame one nasade, ki so trpeli zaradi toče), vendar še nekaj tednov obstoja nevarnost od strani hmeljskih uš. Sedanje stanje je srednje. Češka sekcija združenja pa poroča, da se ugodna pričakovanja v maju in juniju zaradi vremenskih prilik in zaradi napada od hmeljskih uš ne bodo izpolnila. Tudi iz ostalih češkoslovaških okolišjev poročajo o širjenju hmeljskih uš, ki se pri visokih dnevnih in nizkih nočnih temperaturah brez dovoljnih padavin zelo množijo. Oni nasadi, ki niso bili pravčasno škropljeni, ne bodo dali znatneše letine.

V Abaziji je stanje hmeljskih nasadov dobro. Rastlina se normalno razvija ter se pričakuje srednji donos. Tudi na Poljskem ne stojijo nasadi slabo. Hmeljka uš se je doslej pojavila le sporadično.

Glede Jugoslavije navaja poročilo, da je v Vojvodini stanje zelo dobro in tudi v Savinjski dolini je še vedno dobro.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani. 31. julija 1929. Višina barometra 3088 m.

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smer vetra	Oblačn.	Padavine
				%	in brzina v m. sek.	0-10	
Ljubljana	8.	760.9	20	70	NE 2	6	0
Maribor		760.7	19	80	mirno	7	dež
Zagreb		761.0	20	70	SSE 4	4	1.
Beograd		761.2	22	70	mirno	3	dež
Sarajevo		761.0	20	60	mirno	1	0.1
Dubrovnik							
Skoplje	7.	760.4	24	40	NI	3	.
Split		759.9	24	60	mirno		

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 25.6, najnižja 17.0. Solnce vzhaja ob 4.44, zahaja ob 19.28, luna vzhaja ob 0.16, zahaja ob 16.46. Dunajska vremenska napoved za četrtek: Večina oblačno, sem in tja deževno vreme. Temperatura skoraj nespremenjena.

lijonov Din. Podjetje je v zadnjem času do bro zaposleno.

= Nova rumunska carinska tarifa. Po dolgotrajnih pripravah in anketah bo Rumunija z današnjim dnem dobila novo carinsko tarifo. Pogodbene carine, ki so določene v posameznih trgovinskih pogodbah, bodo ostale v veljavi do 1. marca prih. leta, po tem terminu pa bodo za vse države, s katerimi do tega dne ne bodo sklenjene trgovinske pogodbe, veljale tarife iz generalnega tarifa. V primeru tehničnih težko pri trgovinskih pogajanjih se ta termin lahko podaljša za 6 mesecev.

= Reorganizacija rumunskih železnic. S sredstvi stabilizacijskega posojila se je v Rumuniji pričelo z reorganizacijo železnic. V dveh letih bodo investirali 5 milijard lejev (1.7 milijarde Din), in sicer 2 milijarde za izboljšanje vzdrževalne službe, 1.2 milijarde za izgraditev omrežja in 1.2 milijarde za drugega tira na obremenjenih poteh, 0.3 milijarde za mostove in 1.2 milijarde za delavnice.

Borze

31. julija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet minimalen. Malenkostno potrebo je krila Narodna banka. Tečaj deviz so ostali skoro nespremenjeni.

Na zagrebškem učinknem tržišču je vojna škoda danes za malenkost popustila, vendar ni bilo nikakega prometa. Za aranžma in za kase je notirala 406 — 407, za avgust 408 do 411 in za december 420.5 — 421.5. Investicijsko se je okrepilo na 86.25 denar brez blaga. Tržišče zasebnih vrednot je bilo povsem zanemarljivo. Zaključena je bila samo Jugobanka po 80.75 Narodna banka je notirala 8100 denar. Med industrijskimi vrednotami ni bilo prometa. Trboveljska je notirala 450 — 462.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.81—22.87 (22.84) Berlin 13.5575 — 13.5875 (13.5775), Bruselj 7.9205, Budimpešta 9.9348, — Curih 1094.4 — 1097.4 (1096.9), Dunaj 8.0102 — 8.0402 (8.0252), London 276.42, Newyork 56.825, Paris 223.23, Praga 168.63, Trst 297.78.

Zagreb. London 276.02 — 276.82, Newyork 56.725 — 56.925, Paris 222.23 — 224.23, Milan 296.75 — 298.75, Curih 1094.4 — 1097.4, Amsterdam 22.81 — 22.87, Berlin 13.5575 — 13.5875, Dunaj 8.0102 — 8.0402, Curih. Zagreb 9.1265, London 25.22125, Newyork 519.64, Paris 20.36625, Milan 27.17, Berlin 123.95, Dunaj 73.20, Praga 15.37875, Bukarešta 3.08, Budimpešta 90.65, Sofia 3.75, Dunaj. Beograd 12.43625 — 12.47625, Berlin 168.80 — 169.30, London 34.38125 do 34.48125, Milan 37.045 — 37.145, Newyork 70.4815 — 71.065, Paris 27.75 — 27.85, Praga 20.94625 — 21.02625, Curih 136.275—136.775, dinarji 12.40 — 12.46.

Elektri.

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljublj. kreditski 123 d., Prašedion 850 d., Krediti 170 d., Veve 130 d., Ruše 275—285, Stavbna 50 d., Šešir 105 d.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 406 — 407, kasa 406 — 407, za avgust 408 — 411, za december 420.5 — 421.5, investicijsko 86.25 den, agrarne 50.5 — 51.5; bančne vrednote: Prašedion 852.5 — 859, Union 202 — 204, Srpska 152 den., Jugo 80.75 — 81, Narodna 8100 den., Zemaljska 127 — 130, Ljubljanska kreditna 123 den., Poljo 15.75 — 16; industrijske vrednote: Narodna šumska 42 — 51, Gutmann 205 den., Slavake 96 den., Slavonija 145 bl., Drava 375 — 400, Sečerača 425 — 440, Narodna mlinska 20 den., Union mlin 165 den., Veve 128 den., Isis 17 bl., Dubrovačka 480 do 500, Trbovlje 450 — 462.

Blagovna tržišča

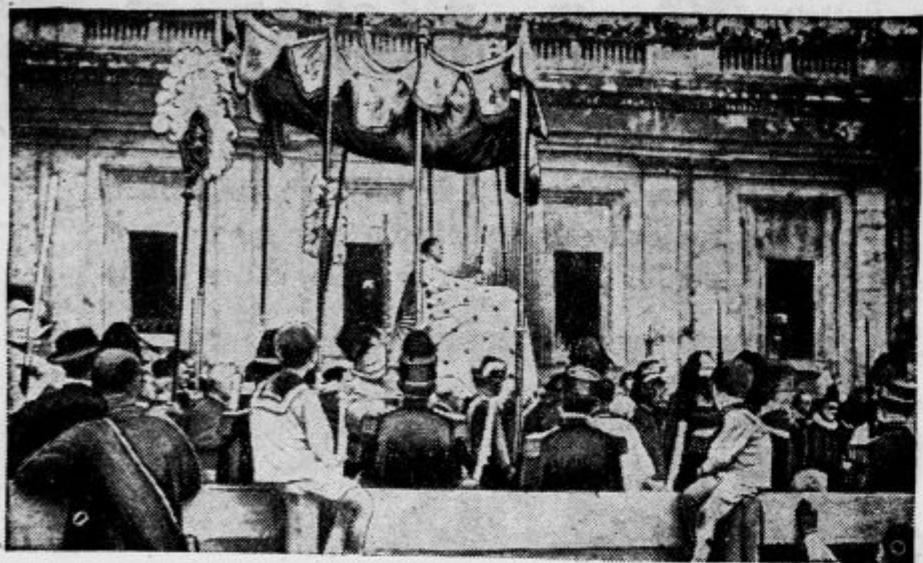
+ Žitni trg (31. julija). Na čikaški borzi je včeraj juljska pšenica za malenkost popustila od 141 in pet osmin na 141 1/4 centa. Po najnovejših radijskih vesteh pa se je danes pri čvrsti tendenci zopet okrepila na 143 1/4 centa.

+ Ljubljanska blagovna borza (31. julija). Les: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni rezane hrastovine. Deželni pridniki: Tendence za žito nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer 1 vagon pšenice, 1 vagon koruze in 1 vagon moka. Nudi se pšenica (slov. post. mlevska tarifa, plač. 80 dni): baška stara po 275 do 277.50, baška nova, uzančno blaga po 275 — 277.50; moka: »0«, fco. Ljubljana, plač. po prejemu po 400 — 402.50, koruza: baška, zdrava, rešetana, slov. postaja plač. 30 dni, navadna tarifa po 267.50 do 270, mlevska tarifa po 260 — 262.50; ječmen: baški ozimni, 67—68 kg po 270 do 275; oves: baški, slov. postaja, navadna tarifa po 265 do 270.

+ Novosadska blagovna borza (31. julija). Tendence mlačnejša. Promet: 64 vagonov pšenice, 13 vagonov moka, 3 vagona koruze, 5 vagonov ječmena in 3 vagona ovs. Pšenica: baška, sremska in banaška 212.5—215. Ječmen: baški novi 160 — 165. Oves: baški in sremski za avgust 185 — 190; banaški 180 — 185. Moka: baška »0« in »0« 317.5 do 327.5; »2« 297.5 — 307.5; »3« 277.5 do 287.5; »6« 280 — 270; »7« 230 — 240; »8« 140 — 150. Otrobi: baški in banaški 120 do 125.

+ Dunajska borza za kmetijske proizvode (30. julija). Zaradi mirne tendence na inozemskih tržiščih je promet na dunajski borzi močno nazadovol. Ponudniki so vztrajali na starih cenah, na kar pa konsum ni hotel pristati. Uradni tečaj so ostali nespremenjeni.

Iz življenja in sveta

Veliki trenutek v Rimu

Papež Pij XI. v nosilcu pod razkošnim baldahinom, ki jo nosi 12 moških, vodi procesijo po Trgu sv. Petra. Kakor znano, je bilo fotografiranje tega dolgo pričakovanega dogodka prepovedano, no, ta slika nam je dokaz, da tudi prepoved ni nič zalegla.

100.000 steklenic strupenega plina

Panični prizori v Berlinu

V Wilmersdorfu v Berlinu so kopali delavci kanale in so nenadoma zadeli na veliko skladišče steklenic s strupenim plinom, ki datira še iz vojne časa. Nekoliko teh steklenic se je razletelo, čim se jih je dotaknilo orodje in v hipu je bila vsa

cesta in njeno sošedstvo pod plinom.

Delavci in pasanti so pričeli bežati v paničnem strahu, pri onih, ki so se nahajali v bližini uhajajočega plina, so se pojavile

bolečine v očeh, prehodne sljepote in omedlevice.

Po prvi preiskavi je dognala policija, da gre za zemljišče, na katerem so med vojno izdelovali strupene pline. Kakšnih 100.000 manjših napolnjenih steklenic so bili takrat zakopani v zemljo, čez katero gre sedaj zelo prometna cesta. Cesta in nje okolica sta precej razrvana, tako da bo plin lahko

uhajal še več dni. Vendar pa ni smrtno nevaren, temveč spada v kategorijo dražilnih plinov, ki povzročajo solzenje.

Kakor je ugotovila nadaljnja preiskava so uporabljali takšen plin v vojnem času

za preizkušanje plinskih mask.

Lastnik tedanje tovarne plina ima sedaj pirotehnično podjetje na Saškem. Oblasti so stopile z njim v zvezo, da bi jim pojasnil, ali je še kaj strupenih zalog na tem ozemlju. Za sedaj so poslali na mesto gasilce, da bi uničili na površju ležeče steklenice. Vsi so opremljeni s plinskimi maskami. Oblasti pa

ne vedo, kako bi mčili globlje zakopane steklenice, ki jim ni lahko priti blizu brez nevarnosti, da bi se ob dotiku z orodjem ne razletele.

Počitniški poklic

Pri nas smo vajeni oglasov: »Vzajemem dijake na stan in hrano.« Ameriški listi pa poleti redno prinašajo oglase: »Vzamem na stan in hrano vaše živali.« Tako uživa v New Yorku dolgoletno zaslužno slavo »hotel« gospe Williamsove na Madison Avenue. Recimo, da greste na morje. Kaj hočete s svojim kanarčkom? Ne morete brez pomisleka vlačiti kletke s seboj in ne gre, da bi pustili ptico samega doma. Nesete ga torej k prijazni gospe Williamsovi, kjer stoji na izvesku: »Penzija za ptice. Domača hrana. Strokovno nadzorstvo. Zmerne cene.« Za en dolar na teden dobi kanarček vsak dan svežo pitno vodo, kopel, seme, listič solate in košček sladkorja. Za papigo plačaš več: 3 dolarje na teden, ker je bolj izbirljiva glede hrane, se koplje zunaj in ne v kletki ter se mora tudi redno vaditi, da ne pozabi živžgati in govoriti. Golob plača 2 dolarja, ker je požeruh. Par kolibrijev stane celo 5 dolarjev na teden: to so sitni in dragi malčki. Gospa Williamsova je postala premožna! Prav tako ima ga. Peggyjeva na Sedmi cesti zavetišče za zlate ribice. Vsaka stanovalka dobi dnevno 5 litrov sveže vode, šop trave in drobnih polžkov za hrano. Plača samo 10 do 25 centov dnevno, ker malo poje. Martinčki, želve in mladi krokodili zapravijo že več. Zakonca Cunninghamova na 63. ulici imata lastno hišo, ki daleč smrdi po mačkah in pasji zalegi. Seveda so nastanjeni ti dedni sovražniki v dveh posameznih poslopjih, da ne bo tepe-

Železničarski ločen

v jako fini kvaliteti Din 90.— meter, kraj Din 580.—, v boljših kvalitetah meter Din 110, kraj Din 650.— in meter Din 260.—, kraj Din 1100.—, Ta izredno ugoden nakup nudi samo trdka 3 DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

Louis Blériot
po zadnji sliki.

Najbogatejši mož britskega cesarstva

Kakor pravijo angleški listi, bo danes najbogatejši mož v britskem cesarstvu maharadža iz Burdvana, ki plačuje za svoje zasebno imetje 300 tisoč funtov davka na leto. Srečni moškočnjak ima Angleško tako rad, da se namerava za stalno preseliti v London. Seveda bi pa rad videl, da bi ga — izvolili v spodnjo zbornico.

Papež Pij XI.

Je po skoraj 60. letih prvi cerkveni poglavar, ki se je odpovedal prostovoljnemu ujetništvu v Vatikanu. Te dni smo poročali o veliki procesiji, ki jo je vodil izven pravega vatikanskega ozemlja. Slika nam ga predstavlja na prehodu v vatikanski vrtovi.

Atentat na Stalina

V bukreštanskih ruskih emigrantskih krogih se razširja vest o atentatu na sovjetskega diktatorja Stalina. Več neznancev, ki so bili preoblečeni v uniformo njegove gruzinske telesne straže, je prežalo nanj in ga je sprejelo s strelji iz revolverja, ko je hotel stopiti iz Kremlja v avto. Zadelo so ga, a vendar ga niso ranili. Stalin nosi namreč trden oklep na prsih in tudi stene njegovega avta so opremljene z jeklenimi ploščami. Atentatorji so hitro izginili, prej pa so z ročnimi granatami ubili več vojakov in agentov G. P. U., ki so jih zasledovali. Sovjetski uradni krogi vesti o tem dogodku seveda zanikujejo.

Čast izumiteljem poštnih znamk

Angleška poštna uprava bo izdala ob priliki letošnjega vsesvetovnega poštne kongresa v Londonu serijo znamk, med katerimi bodo tudi takšne s sliko Jamesa Chalmersa in Rowlanda Hilla. James Chalmers, tiskar v Dundeeju, je izdal prvo lepljivo pošto, pa je dosegel javno uvedbo te znamke.

Če rabite zanesljivo britvice Gillette, se boste vselej brezhibno brili.

Izredno ostro rezilo iz najboljšega jekla reže pri vsaki potezi z aparatom. Kupite pravočasno nove britvice Gillette!

Gillette

Vzeti mesto dati!

Tega načela se lahko brez pomisleka poslužujete: pijte kavo Hag brez kofeina. S tem pridobite neštete prednosti na Vašem zdravju. A zaradi tega Vam ni treba ničesar dati, niti pogrešati. Kava Hag je najfinejša zrnata kava, nenadkriljiva glede nežnosti okusa in arome in poleg tega zajamčeno neškodljiva.

Dobro se v vseh boljših trgovinah z mešanim blagom. Zahtevajte kavo Hag v hotelu in kavarni.

Kava Hag varuje srce in živce!

Maček na strehi

Lahkomiselni rdečelas maček je zasedel na streho londonskega Kristal-palace in na noben način ni mogel dol. Stotine zijal ga je opazovalo tri dni. Naposled je poslalo Društvo za varstvo živali ognjegasc. Zaprli so promet na živahni Saint Aubins Road, nastavili lestvice in spustili na streho žerjav s privezanim košaro. A maček se ni upal noter. Samo enkrat je skočil na rob košare. Toda množica spodaj je tako zaploskala in zatulila od navdušenja, da je prestrašeni maček zopet pobegnil. Naposled so morali ognjegasci napeti vrv. Dva moža sta se po vrvi povzpela na težko dostopno streho, rešila mačka in ga izročila lastniku z vljudno prošnjo, naj ga za naprej ne pusti tvegati življenje ter ovirati velebitni promet.

Miss Margaret Bondfield,

angleška državna tajnica za delo, se je trudila na vso moč, da bi preprečila ogromno izprtje tekstilnih delavcev v Lancashire, a brez uspeha. Pogajanja so se razbila ob trdovratnosti delodajalcev, ki bi svojim uslužbencem radi znižali plače. Pol milijona ljudi je v Lancashire danes brez dela, ta kriza v angleški industriji je največja po zadnji rudarski stavki.

Lutka na potovanju

Kodanjski dnevnik »Politiken« je psolal na razstavo v Barceloni lutko, ki predstavlja dansko kmetico v narodni noši. Lutka potuje čisto sama, a ima pri sebi vse potrebne vozne listke in pa listek s sledečo vsebino: »Vsem mojim ljubeznivim sopotnikom! Pomagajte mi, prosim, ob izmenjavi vlakov. Primate me pod pazduho in me postavite v pravi kupe, ker ne morem stati na lastnih nogah.«

Kakšne skrbi imajo neki ljudje

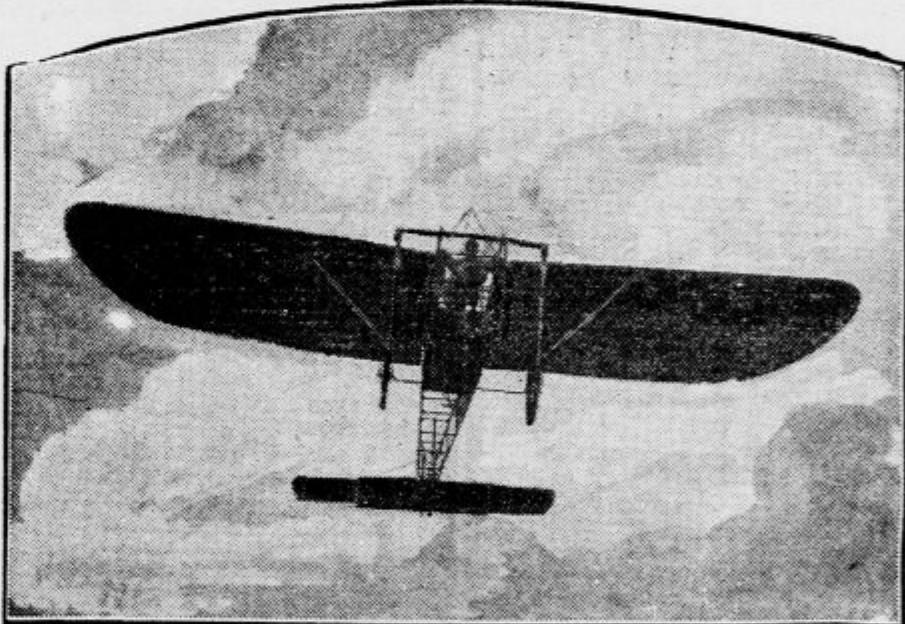
Vikomtesa de Noailles, ki jo pozna vsa pariška družba zaradi njenih ekscentričnih domislekov, je priredila plesni večer, katerega pa so se smeli udeležiti povabljeni le v predpisanih kostumih. Ti kostumi niso smeli biti iz običajno uporabljenega blaga, n. pr. iz žameta, svile, volne ali platna, temveč iz kakršnekoli druge snovi. Tako si videl obleke, ki so obstajale iz samih vrvic ali vozniških listkov, kamenčkov, peres in žice.

Fotografirana nebesna karta

Po sklepu nemških zvezdoslovnikov so začeli na observatorijih v Hamburgu in Bonnu izdelovati veliko nebesno karto s pomočjo fotografije. Na ta način upajo, da sestavijo absolutno neoporečen zvezdni atlant, ki bo obsegal vse zvezde, sozvezdja in pramgle, kolikor jih pač more sprejeti fotografska plošča. Kakor znano pa se na fotografsko ploščo ujame dosti več žarečih nebesnih teles, nego jih more opaziti tudi s teleskopom oboroženo oko.

Podganje srečke

V Moskvi imajo vedno več podgan in so odpovedali vsi strupi, ki se jih je posluževal magistrat. Zato je razpisalo mesto velikansko podganjo lovljenje. Vsakdo, ki prinese mitničarju mrtvo podgano, dobi eno srečko. Vsak teden se bo dvakrat vršilo žrebanje, in sicer pride na vsake 5000 podgan en dobiček 250 rubljev. To idejo so si v Moskvi izposodili pri Japoncih. Na otoku Formozi so uničili na isti način tekom 6 mesecev do 2 milijona podgan.

Ob času prekoceanskih poletov obletnica poleta čez Rokavski preliv

Te dni je preteklo 20 let, odkar se je drznil prvi letalec na polet čez morje, seveda samo — za naše pojme — precej ozki Rokavski preliv, iz Calaisa v Dover. Ta pogumni mož je bil Louis Blériot, slaven pionir letalstva in eden najboljših graditeljev in letnikov. Louis Blériot živi še danes in so ga ob drugi desetletnici znamenitega poleta počastili z velikimi slavnostmi, o čemer so listi že podrobneje poročali. Na sliki letalo, s katerim je tedaj premagal kot prvi zračno razdaljo med evropskim kontinentom in Anglijo. Aparat mu je odkupil pariški dnevnik »Matin« in ga podaril državi. Razstavljen je v pariškem konservatoriju za umetnost in obrt.

Ksenija Prunkova:

Tička gre na sprehod

Tička gre na sprehod. To je dogodek. Kakor za nas dolgo potovanje.

Mika jo k morju; v pesku si izkoplje kotanjico, polno morske vode. Okrog in okrog kotanjice, po vsem morskem obrežju leže zakladi. Beli in pisani, čudno oblikovani kamenčki (zadnjič je Tička našla rožnat kamenček oblikovan kakor srček, prav zares), prazne biserne hčiše morskih polžev — drobni gradniki, s črnimi, zavitiimi hodniki, rumene in zelene steklene črepinjice — če pogledaš skozi nje, je ves svet zlat in zelen; tam leže rumenkasti koščki plutovine, koščki lesa, podobni majhnim ladjam in še mnogo drugih čudnih stvari vseh barv in oblik.

Tička se ne zaveda solnca, ne širnega morja. Saj ju ne moreš prijeti in prebrskati. Ljubša ji je kotanjica v pesku, njeno malo kalno morje in tisoči majhnih stvari, ki leže tam okrog. Vse te drobne zaklade lahko odnese domov. Polne žepa jih že ima. Čim drobnejši so, tem bolj so ji pri srcu.

Mama pa sedi na skali in gleda morje in solnce v zatonu. Tička tega ne razume. Saj niti solnca niti morja ne more prijeti. Obe sta tako veliki in daljni, nedostopni. Vse veliko je nedostopno in navadno dolgočasno, razen mame, babice, kadar je dobre volje in svetega Miklavža.

A danes sta mama in Tička namenjeni v mestne nasade. Tudi tja gre Tička rada. Tam so beli in črni labodi, cvetoče mačke, s smešnimi, rumenimi obrazki in deca, mnogo deca.

Pred odhodom velike priprave.

Mama Tičko počese in ji priveže v lase živoreč trak. V hitrici ji umije kolena, jo obriše pod noskom, ji smukne čez glavo rdeče krilce, jo premeri od nog do glave. Križ božji, kakšne so nogavice! Ob robu zavijane in posvaljkane kakor slakov cvet — pravi mama. A babica pravi: kakor gramofon. In človek ne ve, ali so bolj sivo-rjave ali zelenosive. Davi pa so bile snežnobele.

Mama da Tički iz omare sveže nogavice: »Sama si jih obuj! Dovolj si velika!«

Tička sede sredi sobe na tla. Sezuje se, obrača nogavice v roki, potem se prime za palec in se nekam zastrmi, pogleda nogavice, ki očedi s kazalcem prah izmed prstkov; nato se domisli, da sta z mamo namenjeni v nasade, reče »Smuk!« in vleče, vleče, zvleče nogavico na nogo. Peta nožice sicer ni tam, kjer je peta v nogavici in tudi prstki ne tčijo tam, kjer je zanje določen prostor. Še druga noga. Tu gre hitreje. Prstki so celo tam, kjer morajo biti. In, smešno, presmešno, palec kuka iz nogavice. Pa prav palec! Rožnat je in prijazen miga.

Tička se, zasmaje: »Mama, luknja!« Mamo pa zaskrbi; otrok se smeje, a je luknja v nogavici vendar nekaj žalostnega. Kakšna gospodinja bo Tička, ko doraste! Pouči Tičko o tem in brž zategne luknjo s šivanko. Tička pa si misli: »Škoda, zdaj nima palec več okenca.«

Tička steče v kuhinjo, v dušku spijske skodelice kave, se globoko oddahne in stopi k babici po slovo.

Nove težkoče. Babica je pravkar prebrala povest, knjige je konec in ji je tega žal in se dolgočas. Zato Tičko

natančneje pogleda preko oči, in se razburi: »Jei, jei, današnja mladina! Ima križa do kolena. Prehladila se boš in si nakopala trganje za stara leta. Nak, ko smo bili mi mladi...« Tedaj opazi, da Tička nima njenih nogavic, tistih, ki jih je ona splela, s polžki in luknjicami. Zato užaljena umolkne. A Tička, ko da ni nič, brblja in obljublja babici, da ji priinese s sprehoda divjih kostanjev za njene bolne noge. To potolaži babico, ki je trdno uverjena, da divji kostanj pomaga proti krču in trganju. Vsaj po tri jih ima vedno v postelji ob nogah. In Tička skrbi za zalogo.

Tedaj pride po Tičko mama. Odideta po stopnicah na cesto. Tička se imenito drži. Oči se ji svetijo. Zaveda se živorečih nove petlje v laseh in se drži na smeh. In pod noskom ji je naslikala kava zlatorjave, podjetne brčice, ki se pomagajo smejati.

Zavijeta v mestne nasade, poiščeta si klop in mama sede in se pogubi v knjigo. Tička meče žogo. A kmalu ji postane dolgčas.

Od daleč jo gleda pobič, ves prašen in umazan, s svetlimi, česnjam podob-

nimi očmi, velikimi usti, smrkavim noskom, štrčečimi ušesi in zmursanimi kodri. Z druge strani pogledujeta časih dva gospodska dečka. Podobna sta prvemu. Saj je vsa tržaška deca podobna drug drugemu. Le da so eni od solnca ožgani, nepočesani in umazani, drugi pa bledikasti, s prečico v laseh, zlikami in staričavi. A izzivači in kričavi so vsi.

Tički zdrkne žoga iz rok. Kotali se po pesku, naravnost smrkavemu dečku pred noge. Ta jo pobere, se široko nasmeje in jo očeto vsko zakotali nazaj. Kmalu Tički žoga zopet uide. Pa jo oklevaje pobere eden izmed gospodskih dečkov in — jo zakotali bratcu, bratcu Tički. Odslej Tički venomer uhaja žoga iz rok. Nabere se še več otrok. Mečejo, love in kotali jo žogo vse vprek, kriče, brbljajo in vrisvajo. Tička sredi med njimi. Vsa rdeča in vroča je od igre.

Pa se nenadoma naveličajo žoganja. Mika jih druga igra. A vsi ti otroci govorijo laško. Tička ne razume njih govorice, a oni ne njene. Pa si znajo pomagati. Zberejo se okoli nje (radi jo imajo, ker so se smeli igrati z njeno

„Prezident Wilson“

Julijsko poročilo vojnega tajnika Zveznih držav prinaša žalostno novico: v starosti 11 let je preminul in se črta iz seznama upokojencev vojni golob »Prezident Wilson«, znani junak iz svetovne vojne. Dne 5. novembra leta 1918. je ponesel ta golob važno vest iz strelskih jarkov blizu Grand Présa. Streljali so nanj s strojnimi. Vendar je po 25 minutah prinesel svojo pošto, dasi je imel prestreljena prsa in prebito nožico. Po vojni je živel golob v Ameriki kot invalid v vojnem zavetišču in dobival vso hrano, kakor da bi bil še vedno v aktivni službi.

Po desetih letih 952 smrtnih obsodb

Poljsko uradno policijsko glasilo poroča, da je bilo v desetih letih, odkar obstoji poljska republika, uradno usmrčenih 952 oseb. Največ opravka je imela policija s pobijanjem razbojništva, kar je bilo zelo težko delo, ker je ostalo po vojni mnogo nemškega in avstrijskega orožja v rokah prebivalstva in ga ni bilo mogoče vsega zapleniti. Najbolj krvoločna je bila razbojniška tolpa vojaškega ubežnika Valentina Goralskega, ki je štela 57 članov in uganjala strašne zločine po vsej srednji Poljski. Izvršila je več sto napadov in umorila mnogo oseb. Samo dokazanih napadov je bilo 140 in umorov 36. Najrajši so se ljudje Goralskega znašli nad svojimi žrtvami na ta način, da so jih povezali, polili s petrolejem in sežgali. Goralski je imel ljubico, komaj 20letno krasno dekle, ki se je osebno udeleževala pohodov njegove tolpe. L. 1922. se je varšavski in lodijski policiji posrečilo, da sta tolpo polovili. Goralski sam je bil prijet po dvehurnem težkem boju na postaji Koluszki pri Lodzu in so ga novembra istega leta ustrelili. Njegova ljubica je izvršila v zaporu samomor. Umorov med l. 1919. in 1928. je bilo 12.275, a samo 92 morilcev so obsodili na smrt pred puško. Ostalih 860 oseb so ustrelili po prekem sodu. Med njimi je bilo več komunističnih voditeljev, ki so organizirali puče.

Osemkratna letina

Gospodarski laboratorij Cornelieve univerze je ugotovil, da ima toplota izredno enostranski učinek na rast zelja. Sadike, ki so tekom dveh let uživale vročino 21 stop. C so postale 2 m visoke in je zrastle na enem deblu po 8 lepih zeljnatih glav. Šele potem, ko so prenesli rastline v bolj mrzel prostor, so se prikazale namesto novih glav tudi cvetke kakor pod naravnimi pogoji. Na ta način je bilo dokazano, da raste zelje in ustvari glave samo pod vplivom toplote, dočim povzroči mrz razcvetenje. Nadaljnji poskusi so dognali, da zadostujeta za zelje dva meseca počitka na mrzlem (od 0 do 4 stop. C nad ničlo), da lahko vzcvete v rastlinjaku. Navadno zeljate glave prezimijo in šele pomladi se posadijo na prostem. Zdaj pa dosežemo isti učinek lahko v dveh mesecih namesto v dveh letih! Luč nima na zelje posebnega vpliva, toda tem bolj je občutljivo napram toploti.

Dolgo življenje

Iz berlinskega vlaka je izginila v predmestju Friedbergu poštna vreča z 14.800 mark denarja. Tatu niso prišli na sled. A poštno ravnateljstvo je odločilo, da je za tatvino odgovoren vlakovodja, ker je baje vozil prepočasno. Zdaj je obvezan odračunati mesečno 6 mark iz svoje plače v kritje ukradenega denarja. Tedaj bo moral živeti in plačevati 260 let, dokler ne bo povrnil vsega zneska!

Kitajski ljudožrci

Lakota na Zapadnem Kitajskem ima strašne posledice. Pred kratkim so odpeljali razbojniki iz neke vasi 20 žensk in otrok. Odvedli so jih v gozd, jih zaklali, spekli in pojedli. Prej so mislili, da ugrabljajo roparji žene radi odkupnine. Zdaj so že ponovno našli ogledane človeške kosti. Ponekod, kakor poročajo ameriški misijonarji, matere ne pustijo otrok spat na samem. Zbirajo jih v zaklenjenih prostorih in jim postavijo ponoči oboroženo stražo, da jih ne odpeljejo ljudožrci!

žogo) in eden odšteva v krogu s prstom:

»Ai, bai, tumistai tie, mie, kompanie, samirako, tikotako, ai, bai, te, buffi!«

To je mednarodni otroški jezik. Vsak otrok ga razume in tudi Tička ve: kolvil se bomo.

In ko so najbolj zasopli in najbolj navdušeni in največji prijatelji, se morajo ločiti. Vsa navdušena stopica Tička ob mami domov in ji pripoveduje o novih znanjih. Dokler ne prideta do ulice, kjer je večji promet in dirindaj in se ne moreta sporazumeti zaradi šuma in truseča.

Takrat si Tička iz dobre volje in prešernosti na ves glas zapoje svojo najljubšo pesem:

»Tem, nem, nem, naaja, čumenca raja, lorberček preše, da se vse trese. Tem, nem, nem, tem, nem, nem, tem, nem, nem, naaja.«

Tedaj ji pesem zastane v grlu. Spomni se, da je pozabila na divji kostanj za babico.

Radio

Četrtek, 1. avgusta.

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducira glasba. — 13.30: Novice iz dnevnika. — 18: Reproducira glasba. — 19.30: Zgodovina Slovencev. — 20: Prenos koncerta z Unionskega vrta. — 22: Napoved časa in poročila.

Petek, 2. avgusta

LJUBLJANA 12.30: Reproducira glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducira glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 18: Koncert radio - orkestra. — 20: Gospodinjina ura. — 20.30: Veseli večer. — 21: Koncert radio - orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

ZAGREB 13.15: Reproducira glasba. — 20.30: Večerni program. — BEOGRAD 12.45: Reproducira glasba. — 17.25: Koncert radio - kvarteta. — 20.35: Pevski večer. — 21.20: Koncert orkestra mandolin. — 21.55: Poročila. — 22.05: Radio-kvartet. — PRAGA 16.30: Komorni koncert. — 19.05: Pevski koncert. — 19.30: Veseloigra. — 21.30: Klavirski koncert. — 22.20: Koncert iz Brna. — BRNO 16.30: Prenos iz Prage. — 19.05: Program iz Prage. — 22.20: Koncert vojaške godbe. — Varšava 16.30: Reproducira glasba. — 18: Koncert orkestra mandolin. — 20.30: Orkestralni koncert. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert orkestra. — 19.35: Koncert dunajskega simf. orkestra. — 21.30: Lalka godba. — BERLIN 17: Pevski koncert in lalka godba. — 20: Domizetijeva opera »Liubavna pijača«. — FRANKFURT 20.15: Program iz Stuttgarta. — 21.45: Kabaretni večer. 0.30: Nočni koncert orkestra. — LANGENBERG 17.35: Reproducira glasba. — 20: Dramski večer. — Orkestralni koncert lahke glasbe. — STUTTGART 16.45: Popoldanski koncert. — 20.45: Koncert vojaške godbe. — 21.45: Program iz Frankfurta. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.20: Orkestralni koncert. — 20.30: Koncert vojaške godbe. — Cikanska godba. — LONDON 19.30: Mešan večer. — 21.35: Simfonični koncert. — 22.45: Presenečenja. — 23: Godba za ples. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21: Pietistova opera »Zbogom mladost«. — STOCKHOLM 18.30: Reproducira glasba. — 20.15: Orkestralni in pevski koncert.

Pred sodniki
Branjevka s štirimi imeni

Branjevka Marija je imela pri svojih kupcih smolo, zadležila se je in tovarišice ji niso več hotele zaupati blaga. Pa je pisala v Ljubljano, kjer je naročila pri Celestini G. letos 10. januarja 2 zaboja limon in 1 zaboj pomaranč na ime Marije Suštarjeve, 15. januarja prav toliko na Angelo Murovičevno, 24. januarja ravno toliko blaga na Mileno Družnikovno in še 25 kg fig. Okoli svedčnice je naročila še za Primožičevo Rezo zaboj pomaranč, zaboj limon in vrečo smokev. Vse blago je bilo vredno 3436 Din. Obtožena je na Jesenicah pazila, da so vse avize prišle v njene roke in, je svedča potem sama prevzela blago, dočim je račune pustila in jih je pošta Celestini nedostavljene vrnila. Le pri zadnji pošiljki ni imela sreče in ni prestregla avize ter blaga, ki ga je pošta Celestini vrnila, a je bilo že polkvaranje.

Senat je upošteval skislo obtoženo kot olajšilno okolnost, kot obtežilo pa ponavljanje ter jo obsodil radi hudodelstva goljufije na 2 mesece ječe.

En gros En detail
Specijalna
trgovina vozičkov in koles

V zalogi kolesne opreme in igrače za otroke
Renoviranje koles, vozičkov in šivalnih strojev
Ceniki franco.

ZEMELROK OTON

Tržaška cesta — Glince Marijin trg 8

Strojnemu inženjerju

ki bi se hotel v posebni industrijski stroki specializirati, se nudi ugodna prilika za prakso v inženjstvu ter stalno namestitve. Ponudbe pod »Cvetiča industrija« na ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani.

Dvokolesa najboljših svetlovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni! Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinjšega, in igrači vozički v zalogi. Več znamk tika. Ceniki franco. Prodaja na obroke.

TRIBUNA P. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Zahvala.

Ob prebrski izgubi naše nad vse ljubljene hčerke

SLAVICE

smo prejeli od vseh strani toliko dokazov iskrenega sočutja, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posamezniku. Iskrena hvala vsem darovateljem prekrasnega ovetja, katerega je naša hčub edinka v njenem mukupnem življenju tako cenila in ljubila. Najtopleje se zahvaljujemo č. duhovščini in pa vsem onim, ki so našo drago Slavico spremlili na njen novi dom, ker nam je to ob naši neizmerni bolesti prineslo veliko uteho. Nadalje bodi hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, godbenikom, kakor tudi cenj. uradništvu OUZD. Se enkrat tisočkrat hvala prav vsem!

Maša zadušnica se bo brala v cerkvi Marijinega Oznaneja v soboto, dne 3. avgusta 1929 ob 7. uri zjutraj.

LJUBLJANA, dne 31. julija 1929.

Zaludoči starši: FRANC in MARIJA DESCHMANN.

Dopisi

VRHOVO P. RADEČAH. Trboveljska gasilska župa je napovedala v nedeljo 28. julija izredno skupščino v Vrhovem, popoldne pa župno vajo posavskih društev, in sicer: Zidani most, Radeče, Loka in Vrhovo. Točno ob 2. je društvo Vrhovo alarmiralo in v 15. minutah so se pojavila sosednja društva. G. Knez iz Radeč je vodil celo vajo in je pokazal, kako se da iz Save dobiti vodo v daljavo preko 800 m. Župni načelnik g. Guček in poslovodja g. Holecšek sta se pohvalno izrekla in želeli bi bilo, da vodstvo župe še nadalje prireja take vaje, ki bodo koristile vsem.

SP. HUDINJA. V gostilni Vobner (Brenkovič) v Sp. Hudinji pri Celju se bo vršila v nedeljo, 4. t. m. vstopnine proste vrtna veselica. Svirala bo godba na pihala. Za dobro pijačo in jedajo je preskrbljeno. K obilni udeležbi vabita gostilničarja. 1009

ŽALEC. Sokolsko društvo v Zalcu priredi v nedeljo popoldne, 4. t. m., pešizlet v Zabukovco, združen s telovadnim nastopom ob 15. uri pred Rudarskim domom. 1020

CIRKOVCE NA DRAV. POLJU. Naše »Prostovoljno gasilno« društvo si hoče nabaviti novo motorno brizgalno, pa nima pezuja. Zato priredi dle 15. t. m. veliko loterijo z lepimi dobitki: plemenska krava, moško kolo, žensko kolo, rezalni stroj itd. Za mal denar (srečka stane 5 Din) lahko postanete srečen. Čim več srečk kupite, tem več boste tudi zadeli. Za zabavo bo za ta dan tudi zadostno preskrbljeno. Tudi za prigrizek in za gašenje žele bo zadostno in izvrstno pripravljeno. Gasilna društva, ki so prejela srečke v prodajo, naj pošljejo takoj denar za srečke — neprodane srečke pa naj takoj vrnejo.

PREVALJE. Dne 14. julija je priredilo sokolsko društvo javno telovadbo, katere je povsem nepričakovano dobro uspeša. Pri nastopu so odlično sodelovala vsa okoliška društva. Posebno zahvalo pa zasluži mariborska vzorna vrsta. Njen nastop je javnost iznenadil. Po končani telovadbi se je razvila prosta zabava. Žal pa nam je vsem, da je morala vzorna mariborska vrsta na vlak že ob 19. kaji vsak posetnik te prireditve bi bil rad stonil v stik in pogovor s to odlično vrsto pod vodstvom svetovnega prvaka br. Primožiča, katerega pozna danes vsa Mežiška dolina.

POLJČANE. Dne 28. julija se je vršil ustanovni občni zbor podružnice SPD v prostorih hotela Mahorič v Peklu. Občni zbor je ob 16. otvoril krajevni predsednik g. dr. Hronovski, ki je v daljšem govoru poudarjal vevaležan pomen te ustanove. Predsednikom je bil z odobravanjem izvolil g. dr. Hronovski, za podpreds. g. St. Cilenšek, župnik v Poljanak, za odbornike g. g. Zeilhofer Oton (blagajnik), Ritonja (talanik), Sim. Prešeren, Leon Fišinger, A. Bauman in Janko Kovič. V gradbeni odsek, ki ima tudi svoj ožji odbor, so bili izvoljeni: za vodjo g. dr. Ster, ravnatelj zdravilišča Rogaška Slatina, g. Serbec, g. Prelec, g. Umek in dva člana, katere bo imenovala podružnica Roz. Slatine. Krajevni zaupniki so: za okraj Studenice g. Kaučič (nam. g. J. Živko), za Makole g. Šumpert (nam. g. Mušič) in za Loče g. Čuček.

PODPLAT. Iz našega kraja se še nihče ni oglasil. Vendar to ni kraj, ki ne bi bil vreden zanimanja. Saj leži v neposredni bližini Rogaške Slatine, obdan od prelepih gričev, pa tudi cestni promet je kakor v kakem vlemestu. Dnevno švigajo po državni cesti v Rogaško Slatino številni avtomobili in motorna kolesa, pa tudi voznikov se ne manjka. Čudno je, da ne pride

do večjih nesreč, kajti cesta meri samo slabih 5 metrov. Pretekli petek bi se kmalu pripetila težka nesreča. Na cesti pred opekarne Jerneja Skale pri Sv. Rozaliji je stalo več voznikov z opekro, pripravljeni za Rogaško Slatino. Nasproti je pripeljal avtomobil, ki je zavozil v dolino ob cesti, ker se zaradi preozke ceste ni mogel izogniti. Avtomobil se je prekučil in pokopal pod seboj šoferja in njegovo spremljevalko, bila pa je sreča v nesreči, da nista bila prav nič poškodovana. Avtomobil sam se je malenkostno poškodoval. Da s ospravili avtomobil zopet na cesto, je stalo precej truda. To se je posrečilo šele s pomočjo treh parov težke prežne živine. Zeleti je pač, da se cesta vsaj na tem mestu za par metrov razširi, ker jo vozniki, ki odvažajo opeko iz Skaletovo opekarne, podspavajo, lastnik opekarne pa popravljanje ceste zabranjuje.

Uglašje ter popravila klavirje in harmonije strokovna tvrdka

G. Jurasek

Ljubljana, Ključavničarska ulica 3/II, vhod Mostni trg št. 32 in Cankarjevo nabrežje št. 13. 106-a

NEČISTO KRI

katar v želodcu in nervoznost
lečijo „Sigmargyl“ pastilje

Najnovejša in najbolj iznajdba francoskega učenjaka DR. POMARET-a — Pariz. Po četrti škatlji (180 pastil) postane kri čista; želodec je gotovo izlečen, a nervoznost se zelo zmanjša. Kdor dosedaj ni poskusil, naj poskusi, pa se bo po prvi škatlji uveril o vrednosti tega leka.

Posamezna škatljica 130 Din

Odobreno z rešenjem Ministarstva Narodnog Zdravlja Nr. 43367. Navodila pošlje proti vpošiljlatvi 2-din. znamke:

JOSIP PANTIČ, BEOGRAD

Kraljice Natalije 5 (v dvorišču)

Stoewer

srednji pisalni stroj za potovanje in pisarnjo, konstrukcija in material prvovrstna. Plačilne olajšave.

Lud. Barača, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6

Telefon Rev. 2980

Zahvala.

Vam vsem, ki ste spremlili na zadnji poti našega nepozabnega očeta in soproga, gospoda

Franca Logarja

posestnika in gostilničarja

kakor tudi vsem vam, ki ste z nami sočustvovali, pokojnika obsuli s cvetjem, bodi na tem mestu izrečena naša iskrena zahvala. Prav posebno zahvalo pa smo dolžni č. duhovščini, g. dr. Arnskeku za njegov požrtvovalen trud tekom dolgotrajne bolezn, vodstvu Vincencijeve družbe za naklonjenost, č. sestram usmiljenkam, ki so z brezprimernim samozatajevanjem vršile svojo vzvišeno nalogo, Glasbenemu društvu pod vodstvom g. Čandra za gniljvi žalostinki ter g. Lisacu in Gučku za blagohotno pomoč v najtežji uri.

V Hrastniku, dne 29. julija 1929.

Preselitev carinskega posredništva

Iz Kolodvorske ulice 35

v **Slomškovo ulico št. 1 (prilhično)**

Cenj. trgovstvu in obrtništvu tem potom vljudo naznanja to izpremembo in se toplo priporoča

Josip Sikošek.

Š a m o t

najboljše kvalitete za vse vrste obrato v dobavlja
„MATERIJAL“ dr. z o. z., Dunajska c. 36

Zakaj se
mučite

s prekomerno debelostjo, ki ne le, da je nelepa, temveč je tudi škodljiva. Mast se tvori zaradi počasne cirkulacije krvi — treba je torej cirkulacijo krvi regulirati. To stori

Punkt-Roller

ki odstranjuje prekomerno maščobo s
tilnika, gležnjev,
ramen, nog,
trebuha, stegen,
bokov,
Presenetljiv učinek!

Priporočajo ga zdravniki

toda pazite na besedo „Punkt-Roller“ znamke „Punkt auf der Stirn“ ker so v prometu ponaredb

Punkt-Roller 230 Din, Punkt-Roller s pomnoženo sesalno močjo 330 Din. Punkt-Roller za lica 100 Din. Dobiva se v vseh boljših trgovinah te stroke. Dobi se povsod in tudi pri: »Cosmochemia«, Zagreb, 104, Račkova ul. 7. Z njim postane vsako nadležno dijetno zdravljenjejedveč.

Sadje in zelenjad
vsake vrste vkuhavajte samo
v originalnih weck-ovih pripravah za vkuhvanje. Zahtevajte
WECK-A

pri vseh trgovcih. Tovarniška zaloga FRUCTUS, Ljubljana, Krekov trg 10. — Zastopstvo v Mariboru: Carl Lotz in Pipper & Lenard, Celje: Josip Jagodič.

F. ČUDEN, Ljubljana
Prešernova 1

Poročni
prstani

Razglas o licitaciji.

Razpisujem za prevzem mizarških krovskih in ključavničarskih del pri razširjenju sanatorija na Golniku

drugo pismeno
ofertno licitacijo

na dan 10. avgusta 1929 ob 11. uri dopoldne v prostorih gradbenega oddelka, Ljubljana, Gosposka ulica št. 15/L. Podrobnosti razpisa so ostale iste, kot pri I. licitaciji. 9295

V Ljubljani, dne 31. julija 1929.

Komisar:
oblastno samouprave oblasti ljubljanske
Dr. Marko Natlačen s. r.

Kdor je nezadovoljen s svojim kruhom
ali pecivom, naj poskusi peči z
Jugobanal-patent-moko
pa bo takoj nadvse zadovoljen!

Michel Zévaco:

188

pila.

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman,

Toda Espinosa je hladno odvrnil:

»To ni še nič! ... Pojdva dalje!«

Šla sta dalje. Trepetaje se je Pardaillan od mrkih vrat, ki so se zaprla za njima. Ko je spustil oko po veliki galeriji in mimo širokih, solnčnih lokov, za katerimi se je širil cvetoči vrt, ga je za trenutek obšlo, kakor da je sanjal moreče sanje.

»Zločin tega človeka ni nič v primeri z zločinom, ki ste ga vi storili,« je rekel Espinosa.

Pardaillan je razumel skriti smisel teh besed, ki so pomenile, da bo njegova muka še neizmerno strašnejša od te, katero je videl. Vse moči je nape, da bi se otresel groze, ki je potuhnjeno vstajala v njem.

Zavedel se je, da je ta groza pred vsem posledica pravkaršnjega živčnega pretresanja, in s temno se je vpraševal, kaj bo z njim, če mu je Espinosa namenil še več takih prizorov! ...

Čez kakih dvajset korakov sta se ustavila pred drugimi vrati in Pardaillan je spet vztrepetal.

Kakor prva, so se odprla ta vrata sama od sebe. Pokazala se je notranjost celice, ki je bila za las podobna prejšnji. Tudi tu je sedel na lesenem stolu obsojenec, pred katerim je stal menih-krvnik. Razlika je bila samo v tem, da je imel ta obsojenec roke razpete kakor na križu ter prsa svobodna in gola. Kakor v prvi celici, je tudi tukaj menih pričel svoj strašni posel tisti mah, ko so se vrata od-

S tenkim, ostrim nožem je napravil po vsej širini mučenčevih prstov zarezo in ga jel živega devati iz kože. Spet se je začelo strahotno tuljenje, ki se je prelivalo v ječanje in pridušen stok, vzporedno z omagovanjem žrtve, ki je izgubljala moči.

S čudovito spretnostjo in hudobno neumnostjo je krvnik vlekel za kožo, ki se je spreževala od mesa, in brodil s svojim nožem med drgečočimi mišičevjem ter odkrival žile in živce.

Zdaj pa zdaj je segel v pripravljeno posodo, zagrabil prgšče soli in jo rahlo potrosil po ubogem krvavečem mesu; obtoženčvo tuljenje se je oglasilo s podvojeno močjo in se zadiralo Pardaillanu v možgane kakor ostrine razbeljenih bodal.

Krvavi curki so se počasi vtilili iz tega ubogega nečesa, ki je bilo nekaj človeška grod, ter tekli na tla in se izgubljali v zlebovih, ki smo jih omenili ...

»Pojdva dalje,« je kratko in hladno velel Espinosa.

In kakor prej, je tudi zdaj pripomnil:

»Zločin tega človeka ni nič v primeri s tem, kar ste vi storili.«

»Smrti mi božje!« je vrel v Pardaillanovemu umu, »tak to mi je namenil preleteli svečenik! Ali bom moral še dolgo gledati te divjaške prizore? Tako mi Pilata, pa ne da bi me hotel pripraviti v blaznost?«

Ta beseda mu je kakor strela udarila v glavo.

Bleščeča luč se je posvetila v njegovem duhu, in kakor da je beseda »blaznost« raztrgala kopreno, ki mu je zatemnjevala spomin, se je zdajci domislil pomenka med Favsto in Espinoso o priliki njegovega spopada z Bussijem-Leclercem ter uganil skrivnostni pomen stavka, ki mu ga je bila Favsta rekla v slovo: »Videl me boš nemara še, toda spoznal me ne boš!«

»Oh, podli duši,« je vzkliknil sam pri sebi, »toda sta se res namenila, da me spravita ob pamet! In vse to je Favstin izum! O, zdaj se spominjam: ko sem se norčeval iz nje, sem ji sam nasvetoval, naj mi vzame um. In peklenko bitje se je oprilelo moje besede ... Misli sem, da jo poznam, in vendar, nikoli je ne bi bil imel za zmogljivo takega grozodejstva. O, Gospod Bog, če si, da bi mi dal prebreh z njo samo še pet minut na samem ... vse ostalo bodi moja skrb!«

A v nekem pogledu je bila ta misel odrešilna. Zdaj, ko je vedel, kam meri Espinosa, se je tudi lahko uprl. S silnim naporom volje je ukazal svojemu srcu brezčutnost in svojim živcem mir ter krenil za inkvizitorjem k tretji celici.

Pred tretjimi vrati sta se iznova ustavila. Tu sta zagledala nesrečnega, ki so ga ščipali z razbeljenimi kleščami. V presledkih med svojim poslom se je menih-mučitelj sklanjal h kotlu, ki je visel nad žarečim ogljem, zajemal iz njega belkasto, spenjeno tekočino in jo počasi vlival v zijoče jame, ki so jih napravljale klešče v mesu nesrečnega trpca. Ta tekočina je bila mešanica vrelega olja, stopljenega svinca in kostarja. Tuljenje uboge žrtve ni bilo več podobno človeškemu glasu. Kakor iz uma — morda je bil res zblazen! — je kričal:

»Še! ... Še! ... Še! ...«

In njegov krik se je zlivljal z ječanjem tistega, ki so ga drli na meh ...

Pardaillan se je krčevito trudil, da bi utajil hladnim, prežetim Espinosovim očem, kako mu gredo ti prizori do živega. Toda če bi ga bil inkvizitor bolje poznal, bi bil ko njegovem sremem pogledu in njegovih stisnjenih ustnicah lahko uganil, da se mu duša v prsih trga od groze in studa.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglaševanje, ki služi v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglaševalec priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako družo informacijo tičeče se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati obenem z naročilom, sicer se oglaševalec priobčuje. St. ček. rač. pri Pošti, hranilnici in Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Urarski pomočnik

kateri bi se posvetil gramofonji, spreten in dober delavec, vojaščinu prosti, dobri takoj dobri in trajno mesto. Lastnoročno pisane poudbe na trdnico »Gramofon«, Ljubljana, Miklošičeva 34. 25734

Mehanik

marljiv in vreden, samostojen delavec, vojaščinu prosti, dobri takoj dobri in trajno mesto. Lastnoročno pisane poudbe na trdnico »Gramofon«, Ljubljana, Miklošičeva 34. 25733

Služkinjo za vse

isčem. Prednost imajo gospodinjstva. Sola. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 25809

Tehnika

stavine stroje, dobrega risarja sprejemam takoj. Poudbe se sprejmejo na oglasni oddelku »Jutra« pod »Številke«. 25863

Uradnico

(kontrolistino) veselo slo. in nemški korespondence ter stenografijo. 18 let in takoj Hartner, Murska Soba. 25800

Stenotipistko

perfektno, z večletno pisarniško prakso, ki je poznavala obvladati slovenski, hrvaški in nemški jezik v govoru in pisanju. Isčemo. Pisane poudbe na Marijenski tekstinu tvorilno — Maribor-Melje. 25788

Mladenč

pečen in postojen staršev, enkrat revon, s primerno solsko izobrazbo, ki ima vse, kar je dimnikarsko oblik in ki bi svoj izučeni vokal moji odelitve lahko postal mojster, dobi takoj mesto v hiši, Pojanila daje Anton Kosičina, dimnikarski mojster, Celje-Gaberje. 25770

Avto-mehanika

ki ima pravico do samostojne obrat. solidnega in postojnega isčem kot dražniti. Resne poudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Pridelki«. 25901

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Nu. dolgo mu ni bilo treba klicati na pomoč, zakaj kmalu je prišel debel redar, držel v vsaki roki samokres. Z levim pogumom sta odprla vrata celice in navila na Kozamurnika. Zvezala sta nesrečnega roke in noge ter ga neumiljeno posadila nazaj na njegovo klop.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adol Ribnikar, Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Frano Jezeršek. Za inšeratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

100.

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil